

Itä-Suomen hallinto-oikeudelle

Valituksen alainen ratkaisu: Mikkelin lupa- ja valvontajaosto, 10.12.2024 § 22
Asia: Sähköjohdon sijoittaminen, Suomenniemi Kiesilä, Mikkeli (MliDno - 2017 - 229)

Luvan hakija: Suur-Savon Sähkö Oy / Järvi-Suomen Energia Oy, Mikkeli

Valittaja: XX

Valitus: Vaadin että Mikkelin lupa- ja valvontajaoston päätös kumotaan ja sähköjohto määrätään sijoitettavaksi Kukaskoskentien varteen alla esitetyllä tavalla. Jaosto on tulkinnut maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:ää väärin. Lakia tulee tulkita Korkeimman hallinto-oikeuden vakiintuneen ratkaisukäytännön mukaisesti ja siten kuin esimerkiksi kirjallisuudessa teoksessa Pekka Hallberg ym. ”Maankäyttö- ja rakennuslaki (3 painos 2015) otsikon ”Sijoitusvaihtoehtojen vertailu” s. 992 alkaen selostetaan ja kuten asia on ratkaistu esimerkiksi kirjassa selostetuissa ratkaisuisa KHO 14.11.1996 T 3561 ja KHO 23.3.1999 T 552. Uusimmassa kirjan vuoden 2020 painoksessa sijoitusvaihtoehtojen vertailusta kerrotaan vastaavalla tavalla s. 1042 alkaen.

Valitus koskee sähköjohdon sijoittamista koko matkalla Mustilan ja Säisän tilojen etelärajan ja Mustilan ja Säisän tilojen pohjoisrajan välillä, eli Metsähallituksen omistaman tilan Rno 3:96 ja Tornatorin tilan Rno 3:117 välillä. Vaadin, että sähköjohto sijoitetaan **maakaapelina tiealueen sisäpuolelle, tiealueen laitaan** seuraavalla tavalla:

Ensisijaisesti joko tiealueen länsilaitaan tai tiealueen itälaitaan koko noin 600 metrin matkalle Mustilan ja Säisän tilojen eteläraja – Mustilan ja Säisän tilojen pohjoisraja rakennettaisiin *maakaapeli*. Tällöin kaikki laanipaikka- ym. ongelmat poistuvat sekä Mustilan että Säisän tiloilta.

Olen päätenyt parhaana vaihtoehtona koko tilan osuuden käsittävään maakaapeliin vastauksessani rakennusvalvonnalle 3.8.2023, saatuani siinä vaiheessa tutustua heinäkuussa minulle toimitettuun metsänhoitoyhdistyksen toimihenkilön lausuntoon Harjun laanipaikkatilanteen osalta ja toisaalta havaittuani, että vaatimuksistani huolimatta Mustilan tilalle ei järjestyisi Harjussa vähintään sen suuruista laanipaikkaa kuin oli merkitty sähköyhtiön 26.4.2016 laatimaan karttapiirrookseen. Mieluisampi mielestäni olisi tiealueen länsisivulle rakennettava 600 metrin maakaapeli senkin takia, että katselmuksessa 27.4.2023 sähköyhtiö valitti, että jos maakaapeli olisi Säisän talouskeskuksen kohdalla tiealueen itälaidalla, niin kaapeli täytyisi kaivaa laanipaikan takia syvemmälle maahan. Länsisivun maakaapelivaihtoehdossa kaapeli voitaisiin kaivaa normaaliin syvyyteen ja *puistomuuntajakin* pystyittäisiin sijoittamaan muuntajan ainoan käyttäjän Säisän tilan puolelle, Ilmoitin hyväksyväni myös sähköyhtiön itsensä piirtämän tienalueen itäsivulle rakennettavan 600 metrin maakaapelin. Saatuni vihdoon tiedokseni sähköyhtiön 7.10.2024 laatiman kirjallisen vastineen, ja sen mm. ilmoitettua, ettei se suostuisi rakentamaan ilmajohtoa ”pätkittäin”, ilmoitin vastauksessani 7.11.2024 edelleen ensisijaiseksi vaihtoehdoksi kaapelin rakentamisen koko 600 metrin matkalle tiealueen länsilaitaan ja puistomuuntajan sijoittamisen Säisän tilan puolelle. Ilmoitin että minulle kelpaa myös tiealueen itäosaan rakennettava 600 metrin pituinen maakaapeli.

Tiealueen itälaidassa olevan maakaapelin (vaihtoehto 2022 VE 2) puistomuuntajan tulisi olla Mustilan tilan puolella Saunasuontien eteläpuolella liikenne- ja sähköturvallisuussyistä samoilla perusteilla kuin sähköyhtiö siirsi muuntajan Saunasuontien eteläpuolelle vaihtoehdossa 1.4.

Toissijaisesti vaadin, että Saunasuontien lähelle rakennettavasta pylväsmuuntajasta alkaen pohjoisen suuntaan, tiealueelle joko sen länsi- tai itäsivulle rakennettaisiin *maakaapeli*, joka kulkisi

Saunasuontieltä Mustilan ja Säisän tilojen pohjoisrajalla jo olevalle pylvälle saakka. Tämän maakaapelin pituus olisi noin 240 metriä. Ja että Mustilan ja Säisän tilojen etelärajalta pohjoisen suuntaan rakennettaisiin 200 metrin *maakaapeli* Harjun laanipaikkojen kohdalle. Tällöin avojohtosuudeksi näiden kahden maakaapeliosuuden väliin jäisi näin noin 140 metriä.

Välille Saunasuontie – Mustilan ja Säisän tilojen pohjoisraja olen vaatinut tiealueelle tien itäsivulle maakaapelia koko suunnittelun ajan. Pylväsmaunantajan sijainniksi olen vaatinut Saunasuontien eteläpuolta. Katselmuksessa 27.4.2023 olen esittänyt *vaihtoehtoisesti* maakaapelin sijoittamista välillä Saunasuontie – Mustilan ja Säisän tilan pohjoisraja tiealueelle tien länsisivulle sähköyhtiön valiteltua katselmuksessa, että tien itälaidalla jouduttaisiin laanipaikan kohdalla kaapeli kaivamaan syvemmälle. Länsisivulla ei tarvitse kaivaa syvemmälle. Kysyttäessä sähköyhtiön edustaja ilmoitti, että *pylväsmaunantaja* pystyttäisiin sijoittamaan myös Säisän tilan puolelle sopivaan kohtaan Saunasuontietä vastapäätä, jos johto jatkuisi maunantajasta maakaapelina tiealueen länsisivua pohjoisen suuntaan. Tällöin pylväsmaunantaja tulisi ainoan maunantajaa tarvitsevan Säisän puolelle.

Harjun laanipaikkojen kohdalle tilan eteläpään olen vaatinut vastauksessani 3.8.2023 200 metrin maakaapelin rakentamista tiealueelle tien laitaan, toisaalta saatuani heinäkuussa 2023 tutustua metsänhoitoyhdistyksen toimihenkilön lausuntoon Harjun laanipaikkatilanteen osalta ja toisaalta havaittuani, että vaatimuksestani huolimatta Mustilan tilalle ei järjestyisi Harjussa sen suuruista laanipaikkaa kuin oli merkitty sähköyhtiön 24.4.2016 laatimaan karttapiirroksen. Minulle sopii kumpi tahansa tiealueen reunaosa, mutta kun metsähallituksen puolella oleva pylväk on jo valmiiksi tien länsipuolella, tämä puoli vaikuttaisi olevan maakaapelille parempi.

Viimesijaisena esitän edelleen karttapiirroksessa 2022 VE 3 esitetyn *maakaapelin* rakentamista tiealueelle tien itäsivulle Saunasuon risteyksestä pohjoisen suuntaan laanipaikan kohdalle. Avolinjaa en enää esitä Säisän talouskeskuksen kohdalle, koska linjan täytyy järjestyä paikalle maakaapelina Korkeimman hallinto-oikeudenkin noudattaman vähemmän haitan periaatteen perusteella.

Valituksenalaisessa päätöksessä kerrotaan useissa paikoissa, ettei vaihtoehtojen osalta ole haettu ELY:n sijoituslupaa. Kysytyäni ELY-keskuksesta sijoituslupan tarpeesta, ELY-keskuksesta ilmoitettiin, että Kukaskoskentie on heidän karttojensa mukaan yksityistie eikä yksityistiellä edes maakaapelin sijoittamiseen tiealueelle tarvita ELY-keskuksesta minkäänlaista lupaa, kunhan kaapelia asennettaessa ei mennä valtion tiealueen puolelle.

Oikeuslähteet ja oikeudellinen arviointi

Päätöksen laatija on selostanut päätöksessä maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n lakitekstiä. Sijoitusta on haettu ainoastaan tämän lainkohdan nojalla. Asia on ratkaistava vain tämän lainkohdan nojalla. Lain uudistuksesta huolimatta tätä lainkohtaa on edelleen sovellettava tähän hakemukseen.

Päätöksen laatija on selostanut lyhyesti valitsemiaan kohtia kirjoista Jääskeläinen ym Maankäyttö- ja rakennuslaki ja Hallberg ym Maankäyttö- ja rakennuslaki. Kuitenkaan ei ole lainkaan selostettu Korkeimman hallinto-oikeuden lainkäyttämisen ohjeeksi antamia tämän pykälän soveltamisen kannalta erittäin tärkeitä oikeustapauksia eikä laajemmin selostettu kirjoittajien kannanottoja tämän korkeimman lainlulkitsijan ratkaisuihin. Oikeudellisesti erittäin tärkeät Korkeimman hallinto-oikeuden päätökset on jätetty lähes kokonaan selvittämättä tässä päätöksessä.

Kuitenkin katselmuksen yhteydessä annoin rakennusvalvonnan edustajalle kopiot alla kerrotun teoksen alla kerrotuista sivuista. Kirjoitin vastauksessani 3.8.2023 muun ohessa seuraavaa:

”Suomessa hallintoasioissa ylin lainsäädösten tulkintavalta on Korkeimmalla hallinto-oikeudella. Se antaa lainsäädöksistä tulkintaohjeita ratkaistessaan valitusasioita. Korkein hallinto-oikeus on

antanut kyseisen 161 §:n soveltamisesta niin lukuisia keskenään yhdensuuntaisia ratkaisuja, että Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisulinjasta ja tulkinnasta ei voi olla minkäänlaista epäselvyyttä. Kaiken lisäksi Korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Pekka Hallberg on kirjoittanut/toimittanut kirjan Maankäyttö- ja rakennuslaki, jossa on kattavasti selvitetty otsikon ”Sijoitusvaihtoehtojen vertailu” alla (3 painos 2015 s. 992 alkaen), miten lain 161 §:ää kuuluu Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan tulkita. Kirjassa myös selostetaan KHO:n lukuisia ratkaisuja. Olen katselmustilaisuudessa antanut sekä sähköyhtiön edustajalle että rakennusvalvonnan edustajalle kopion Hallbergin kirjasta kohdasta ”Sijoitusvaihtoehtojen vertailu” alkaen sivulta 992. Viittaan jälleen siihen, mitä Hallbergin kirjassa johdon sijoituksesta ja sähköyhtiön velvollisuuksista lausutaan ja viittaan myös selostettuihin KHO:n ratkaisuihin, mm. KHO 14.11.1996 T 3561.”

Päätöksen kirjoittaja ei siis ole mitenkään tuonut esille esittämiäni viittauksia ylimmän lainkäytön viranomaisen Korkeimman hallinto-oikeuden kyseisen lain 161 §:ää koskeviin tulkintoihin. Myös Itä-Suomen hallinto-oikeus on 19.8.2019 palauttaessaan jutun uudelleen käsiteltäväksi antanut ohjeistusta miten juuri tätä asiaa tulisi käsitellä, mutta näitäkään ohjeita ei ole nyt kaikilta osin noudatettu.

Olen käsitellyt kirjelmässäni myös Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksissään noudattamaa ”vähemmän haitan periaatetta”. Olen kirjoittanut esimerkiksi vastauksessani rakennusvalvonnalle tästä 7.11.2024 seuraavasti:

”Korkein hallinto-oikeus lähtee tulkinnassaan siitä, että sähköyhtiön tulee sähkölinjaa sijoittaessaan etsiä maanomistajalle mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavat ratkaisut. Jos sijoittaminen voidaan järjestää teknillisesti tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin, niin sähköyhtiön on valittava vähiten maanomistajalle haittaa aiheuttava vaihtoehto. Maanomistajalla ei ole velvollisuutta sallia johdon sijoittamista tilalleen, jos sijoittamisessa ei noudateta vähemmän haitan periaatetta. Sähköyhtiö on jatkuvasti selittänyt, ettei sijoitusasiassa voitaisi tehdä yksittäisiä ratkaisuja yksittäisen maanomistajan osalta. Korkeimman hallinto-oikeuden tulkinnan mukaan käytettävissä olevista vaihtoehtoista nimenomaan tulee valita se, josta aiheutuu maanomistajalle mahdollisimman vähiten haittaa”. Näin siis tulisi Mikkelissäkin menetellä.

Edelleen otsikon ”Oikeuslähteet ja oikeudellinen arviointi on Mikkelin lupa- ja valvontajaoston päätöksessä sanottu seuraavasti: ”Kirjassa Aki Ekroos-Vesa Majamaa Maankäyttö- ja rakennuslaki. Otavan kirjapaino 2018 s. 817 todetaan, että kiinteistön omistaja on lähtökohtaisesti velvollinen sallimaan johdon sijoittamisen.”

Seuraavalla sivulla kirjassa kuitenkin sanotaan: ”Maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n mukainen velvollisuus sallia sijoittaminen rajoittuu tapauksiin, joissa sijoittamista ei voida muutoin järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Tällöinkin on teknillisesti tyydyttävistä ja kustannuksiltaan kohtuullisista vaihtoehtoista valittava se, josta maanomistajalle aiheutuu vähiten haittaa.”

Kun olen vastauksissani rakennusvalvonnalle koko ajan väittänyt, että sähköyhtiö ei ole pystynyt osoittamaan, että sähköjohtoa ei voitaisi oikeuskäytännön tarkoittamalla tavalla tyydyttävästi sijoittaa maakaapelina Kukaskoskentie teialueelle, niin edellä kerrottu toteamus olisi ehdottomasti kuulunut tuoda esille lautakunnallekin. Tällöin lautakunnan jäsentenkin tiedossa olisi kuinka tärkeätä on arvioida, voidaanko sijoittaminen järjestää tässä tapauksessa maakaapelin avulla tyydyttävästi vaiko ei. Mielestäni on suorastaan lain vastaista jättää kertomatta näin olennaista osaa Ekroosin ja Majamaan selostuksesta.

Onko maakaapeli teknisesti tyydyttävä ratkaisu

Hakija on hakemuksensa täsmennyksessä 5.12.2022 esittänyt yleisiä sähköteknisiä haittoja, joita voi

tulla kysymykseen maakaapelia rakennettaessa. Luettelon jälkeen on sanottu: ”Maakaapelista aiheutuvat haitat ovat lähinnä rakennusaikaisia”. Haittoja ei näyttäisi siten olevan juurikaan rakentamisen jälkeen. Sitten yhtiö viittaa kehittämissuunnitelmiinsa siirtää johdot metsistä teiden varsiin ja ilmoittaa Energiaviraston hyväksyneen kehittämissuunnitelmat. Kehittämissuunnitelmilla ja sähkömarkkinailla ynnä muilla ei ratkaista kysymystä siitä, rakennetaanko Kukaskoskentielle avolinja vai maakaapeli. Asia ratkaistaan maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n nojalla. Rakennusaikaisista haitoista puhuttaessa on tässä tapauksessa todettava, että Säisälle pystytään nykyistä huonolaatuista sähköä toimittamaan vanhaa sähkölinjaa pitkin koko rakennustyön ajan ja rakennustyön ajankin on edelleen käytössä vanha Kiesilään sähköä kuljettava ns. metsälinja.

Edelleen sähköyhtiö on ”Selvitys teknisestä toteuttamisesta” nimetyssä asiakirjassa 6.6.2023 esittänyt otsikon ”Sekaverkon rakentamista pyritään välttämään” alla lukuisia syitä, miksi sekaverkkoa pyritään välttämään. Sen jälkeen seuraavassa kappaleessa yhtiö ilmoittaa: ”JSE rakentaa lyhyitä 20 kv maakaapeliosuuksia teknisistä syistä seuraavissa poikkeustapauksissa: junanradan alitukset, isojen valtateiden alitukset, siirtolinjojen risteämät, pitkät vesistöylitykset, puistomuuntajien edustat, joista nousee 20 kv maakaapelilla ilmajohtoon, koska puistomuuntamoon on asennettu katkaisijoita ja muita verkko-ohjaus ja suojuslaitteistoja, joita ei rakenneta ilmajohtoon.”

Eli sähköyhtiönkään mielestä edellisessä luettelossa mainitut ”pyritään välttämään” seikat eivät ole mitään oikeita teknisiä esteitä rakentaa sekaverkkoa, jos vain sähköyhtiö päättää maakaapelin rakentaa. Tässä tapauksessa erityinen syy maakaapelointiin on se, että koko 600 metrin matkalla Kukaskoskentie kulkee poikkeuksellisella jääkauden aikaisella harjulla, jossa maaston muotojen takia laanipaikkoja on hyvin vaikea tai mahdoton kunnolla järjestää ilman, että maanomistajille aiheutuu kohtuutonta haittaa, mikäli tälle kohdalle rakennettaisiin avolinja. Paikalla on vielä Säisän tilan talouskeskus, jossa asutaan ympärivuotisesti. Kysymys ei siis ole pelkästään laanipaikoista.

Katselmuksessa 27.4.2023 kysyimme sähköyhtiön edustajalta, mikä tässä tapauksessa muutaman sadan metrin matkalla on se nimenomainen tekninen syy, miksi maakaapelia ei voi juuri tässä paikassa rakentaa. Onhan tämä ”kiertolinja” jo valmiiksi sekaverkko, kun siihen on rakennettu jo tässäkin vaiheessa esimerkiksi puistomuuntajia ja maakaapeleita. Puistomuuntajien ja avojohtojen välissä on pitkähköjäkin maakaapeleita. Asiakirjoissa on tällaisesta lähettämäni kuvakin. Sähköyhtiön edustaja ilmoitti tekniseksi syyksi sen, että joku voi katkaista Säisän kohdalla maakaapelin eikä sähköasema jälleenkytke johtolähdölle virtaa uudelleen päälle. Tästä on erityinen merkintä katselmusmuistiossakin.

Kotiin ajettuamme aloimme selvittää asiantuntevalta henkilöltä edellä ilmoitetun teknisen esteen todenperäisyyttä. Selvisi ettei ilmoitettu este voi olla ainakaan tällä kohdalla mikään teknillinen este rakentaa maakaapelia. Seuraavana päivänä pyysimme rakennusvalvonnalta, että saisimme tuon katselmuksessa pidetyn esitelmän kirjallisena. Kysyimme erityisesti, miksi juuri tässä kohdassa maakaapelin käyttäminen ei olisi teknisesti mahdollista. Kirje 28.4.2023 on asiakirjoissa. Lisäksi olen 23.5.2023 rakennusvalvonnalle lähettämässäni ”Kommentteja ja selvennyksiä muistioon 2.5.2023” asiakirjassa esittänyt monenlaisia tärkeitäkin huomautuksia katselmusmuistion johdosta ja myös siinä käsitellyt sähköyhtiön esitelmässään kertomaa nimenomaista estettä rakentaa maakaapelia juuri tähän paikkaan. Kun lautakunnalle on kopioitu rakennusvalvonnan katselmusmuistioikin, ihmettelen suuresti, miksi lautakunnalle ei ole kopioitu myös tätä minun lähettämäni ”kommentteja ja selvennyksiä” käsittelevää kirjelmäni. Toistan nyt edelleen tämänkin kirjelmän sisällön kokonaan. Siinä siis on muitakin katselmusta koskevia tärkeitä kommentointeja.

Olen tässä katselmuksen kommentissani kirjoittanut muun muassa: ”Olen välittömästi katselmuksen jälkeen 28.4.2023 pyytänyt kirjallisesti Mikkelin rakennusvalvonnalta, että minulle toimitettaisiin sähköyhtiön suullisesti katselmuksessa esittämästä esitelmästä maakaapelin soveltumattomuudesta

juuri tähän paikkaan kirjallinen tiivistelmä, josta ilmenevät tarkat teknilliset perustelut, miksi sähköyhtiön mielestä maakaapeli ei juuri tässä paikassa tule kysymykseen, vaikka toisaalta sähköyhtiön asiakaslehdessä kerrotaan, että maakaapeli – ilmajohtovaihtoehto saattaa tulla haja-asutusalueella kustannustehokkaana vaihtoehtona hyvinkin kysymykseen ja vaikka sähköyhtiö käyttää samassa kiertolinjassa Huuhilontien ja Kouvola-Mikkeli valtatie risteyksessä juuri samanlaista maakaapeli – ilmajohtoratkaisua muuntajansa lähetyvillä.” Lisäksi totesimme, että sähköyhtiön ilmoittamat teknilliset esteet ovat perusteettomia ja että rakennusvalvonnan tulee hallintolain 31 §:n mukaan hankkia ilmoitetusta esteestä puolueettoman asiantuntijan selvitys. Olemme esittäneet, että selvitys hankittaisiin Aalto-yliopiston sähkötekniiseltä osastolta tai muulta puolueettomalta korkean koulutuksen laitokselta. Olisi kysyttävä onko maakaapelin käyttäminen juuri tällä paikalla teknisesti mahdollista ja olisiko maakaapeli mahdollinen jotain toista menetelmää käyttäen tällä paikalla.

Rakennusvalvonta ei ole aikaisemmin toimittanut minulle nyt lautakunnassa sähköyhtiön selvityksen liitteeksi otettua rakennusvalvonnan johtavan rakennusvalvojan Sari Valjakan sähköyhtiölle lähettämää kirjettä 12.5.2023. Siten en ole voinut siihen aikaisemmin vedota. Kirjeessä kysytään sähköyhtiöltä lisätietoja: ”Mitä haittoja maakaapelista on sähköyhtiölle? Maanomistaja on esittänyt vastaavista ratkaisuisista esimerkin, miltä osin ko. paikassa maakaapelointi on poikennut nyt kyseessä olevasta ratkaisusta. Katselmuksessa totesitte teknisenä esteenä sen, että maakaapeli menisi poikki. Onko ainut haaste maakaapeloinnissa se, että kaapeli vaurioituisi mahdollisissa kaivuutöissä? Minkä suuruinen riski maakaapeloinnin rikkoutuminen on? Miten usein vastaavissa paikoissa maakaapelit rikkoutuvat? Onko rikkoutuminen estettävissä maakaapeloinnin sijoittamisella syvemmälle? Mikä on kustannusvaikutusta syvemmälle sijoittamisesta? Sekä muut tekniset haasteet/esteet maakaapeloinnille vielä kirjallisesti, joista katselmuksella puhuttiin.”

Selvityksessään 6.6.2023 sähköyhtiö luopui tästä ainoasta esittämästään varsinaisesta teknisestä esteestä. Lopulta sähköyhtiö ei ole pystynyt osoittamaan yhtään varsinaista teknillistä estettä miksi juuri tähän paikkaan ei voisi käyttää maakaapelointia. Sähköyhtiö myöntää selvityksessään, että jos tässä paikassa olisi joku sähköyhtiön itse laatiman listan mukainen syy, esimerkiksi rautatie tai valtatie, niin mitään estettä ei olisi rakentaa maakaapelia esteen kohdalle. Sähköyhtiön itse laatimasta listastaan puuttuukin kohta ”lain vaatima tilanne, esimerkiksi MRL 161 §).”

Olen kertonut, että jo edellisessä tämän asian hallinto-oikeusvaiheessa kävimme Vantaan Energian asiantuntijan kanssa keskustelua tällaisesta ilmajohton muuttamisesta maakaapeliksi muutaman sadan metrin matkalla. Hän totesi, että tuleehan maakaapeleista erinäisiä ”pyritään välttämään” haittoja, mutta mitään oikeita teknillisiä esteitä tällaiset eivät yleensä ole. Vantaallakin on ollut kymmeniä sähkörautatien ja valtateiden alituksia maakaapelin avulla eikä niistä ole mitään suuria teknillisiä hankaluuksia tullut, kaikki voidaan järjestää teknisesti, jos halutaan. Hän vielä totesi, että valtakunnassa on satoja tällaisia ilmalinjan vaihtumisia maakaapeleiksi esimerkiksi juuri rautateiden tai valtateiden alittamiseksi.

Eli sähköyhtiö ei ole pystynyt esittämään eikä osoittamaan juuri tällä paikalla minkäänlaisia **oikeita** teknisiä esteitä rakentaa maakaapelia. Tämä poikkeuksellinen jääkautinen harjumuodostelma, jota pitkin Kukaskoskentie kulkee, voidaan katsoa sähköyhtiönkin kannalta hyväksyttäväksi poikkeustapaukseksi rakentaa paikalle maakaapeli koko matkalle. Kuten olen todennut esimerkiksi vastauksessani 7.11.2024: ”Vuodesta 2016 alkaen eli kahdeksan vuoden ajan on etsitty erilaisia vaihtoehtoja avolinjan sijainnin suhteen, mutta sähköyhtiö ei ole onnistunut eri vaihtoehtoisissa sijoittamaan avolinjaa siten, että siitä olisi Mustilan ja Säisän tiloille lain tarkoittamalla tavalla ”vähiten haittaa”. - - - Sähköyhtiön tulisi myöntää, että tällä paikalla on kerta kaikkiaan maastollisesti poikkeukselliset olosuhteet, ja luopua avolinjavaihtoehdosta.”

Vaikka sähköyhtiö on vain luetellut ”pyritään välttämään” taseisia, teknisesti voitettavissa olevia

harmeja, lautakunta on **vain** lähinnä viittaamalla sähköyhtiön luetteleemiin harmeihin todennut s.17, että ”Sähköyhtiö on esittänyt selvityksessään, että maakaapelointi/ilmajohto ei ole teknisesti yhtä tyydyttävä ratkaisu kuin hakijan esittämät ilmajohtovaihtoehdot. Teknisestä toteutuksesta on esitetty hakijan toimesta selvitys. - - - Edellä mainittu ratkaisu ei ole myöskään yhtä kustannustehokas.” Lautakunnalle on esitetty **pelkkä väite**, mutta ei lainkaan maanomistajan esittämiä kantoja. Siis yksipuolista menettelyä.

Mikkelin lautakunnan ratkaisu on väärä. Vaikka edellytetään, että hakijan tulee selvittää teknisen tarkoituksenmukaisuuden. niin täytyyhän sähköyhtiön pystyä esittämään todelliset tekniset esteet, jos sellaisia oikeasti on olemassa. Ei riitä, että sähköyhtiö periaatteellisista syistä luettelee aivan normaaleja kaapeleista aiheutuvia teknisiä seikkoja, jotka haluttaessa pystytään aivan normaalisti ratkomaan sähköyhtiön itse luuttelemissa poikkeustapauksissakin. Minkälaiset tahansa heppoiset ”pyritään välttämään” selitykset eivät voi olla riittäviä. Kun sähköyhtiö nimenomaan ei ole pystynyt esittämään mitään todellista teknistä estettä maakaapelin käyttämiselle tällä paikalla, niin *vaadin että hallinto-oikeus toteaa, että maakaapelivaihtoehto tällä paikalla on oikeuskäytännön mukainen teknisesti tyydyttävä vaihtoehto kohtuullisin kustannuksin*. Silloin esitetyistä johtovaihtoehdoista on valittava se, joista maanomistajille aiheutuu vähiten haittaa. Oikeuskirjallisuudenkin mukaan yhtiön mainitsemiin kehittämissuunnitelmiin, sähkömarkkinalakiin ynnä muihin viitattuihin seikkoihin ei pidä kiinnittää huomiota. Asia ratkaistaan pelkästään maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n nojalla.

Rakennusvalvonta on myös menetellyt virheellisesti, kun ei ole pyynnöistäni huolimatta hankkinut vaatimaani Aalto-yliopiston tai muun luotettavan laitoksen selvitystä. Päätöksessä on vedottu siihen, että hakija on esittänyt selvityksen, miksi kaapelointi ei ole mahdollista. Kuitenkaan nämä esitetyt syyt eivät ole esteitä, vaan vain ”pyritään välttämään” tasoisia asioita. Sähköyhtiö kieltäytyy puolueettoman tahon laatiman selvityksen hankkimisesta, koska *sähköyhtiö yrittää peitellä taloudellisia intressejään vetoamalla teknisiin esteisiin*. Päätöksessä selitetään, että viranomaisella ei ole syytä epäillä sähköyhtiön esittämää perustelua asiassa. Tässä tapauksessa sähköyhtiön perusteluja on nimenomaan syytä epäillä, kun on ilmennyt, että sähköyhtiön ainoa katselmuksessa esiin tuoma varsinainen este maakaapelin rakentamiselle, maakaapelin katkeaminen, osoittautui asiasta tarkemmin kysyttäessä niin perättömäksi, että sähköyhtiö joutui rakennusvalvonnan esittämien kysymysten jälkeen luopumaan tästä väitetyistä esteestään. *Mahdollisesti todellinen syy siihen, ettei rakennusvalvonta ole hallintolain 31 §:n nojalla hankkinut pyytämäni selvitystä on se, että rakennusvalvonta ei halua puolueettoman tahon tuovan ilmi, ettei teknistä estettä ole.*

Jos muutkin sähköyhtiöiden osakkeita omistavien kuntien viranomaiset hyväksyisivät samalla tavalla sähköyhtiöittensä selitykset tämän tapaisista väitetyistä teknisistä esteistä, niin ei tässä maassa välttämättä kovin monia teknisesti tyydyttäviä maakaapeleita olisikaan, mikäli sähköyhtiö haluaisi rakentaa paikalle avojohdon.

Tärkein syy, miksi sähköyhtiö ei halua rakentaa maakaapelia nyt kysymyksessä olevaan paikkaan, ilmenee lautakunnan päätösten perusteluista, ja syy on taloudellinen.

Aikaisemmassa päätöksessä lautakunta on 6.9.2018 perustellut syytä muun muassa seuraavasti: ”Vaikka maanomistajan toivoman maakaapelin lisäkustannus yksittäisen tilan kohdalla ei ole huomattava ilmajohtoon verrattuna, on päätöksessä huomioitu se, että tällainen päätös antaisi muillekin maanomistajille oikeuden vaatia maakaapelia tasapuolisen kohtelun nimissä. Tällöin kustannukset nousisivat huomattavasti. Hakija on esittänyt perustelut ilmajohton käyttämiselle ja kustannuserot.”

Päätöksessä 10.12.2024 todetaan s. 17: ”Maanomistajien tasapuolisen kohtelun vuoksi vastaava ratkaisu olisi tarjottava muillekin maanomistajille vastaavissa tilanteissa. Menettelytapa johtaisi

yleisesti sellaiseen rakentamiseen, jossa sähköverkko rakentuisi lyhyistä ilmajohto- ja maakaapeliosuuksista, joiden teknisen toteutettavuuden sekä kunnossapidon ongelmista sähköyhtiö on esittänyt selvityksen.”

Perustelu on Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännön vastainen. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännön mukaan asiaa on katsottavan yksittäisten maanomistajien kannalta ja yksittäisten maanomistajien osalta tulee käytettävistä olevista vaihtoehdosta valita se, josta aiheutuu yksittäiselle maanomistajalle mahdollisimman vähän haittaa.

Sähköyhtiö yrittää peitellä taloudellista intressiä vetoamalla teknisiin ongelmiin.

Hallbergin ym kirjan (2020 painos s. 1043) mielipiteen mukaan **161 §:n säännös ei edellytä hakijan taloudellisen intressin vertaamista kiinteistönomistajalle aiheutuvaan haittaan.**

Paikalla olevasta jääkauden synnyttämästä harjumuodostelmasta

Jopa päätöksen perusteluissa lautakunnan perustelujen kirjoittaja toistaa sähköyhtiön selitystä ”Hakija on ilmoittanut, että kyseisen verkon alueella on rakennettu ilmalinjaa noin 10 kilometrin matkalta, jossa on ollut mäkiä ja notkelmia ja puiden varastointitarvetta” ja selittää nyt olevan kyse aivan samanlaisesta alueesta. Tämä päätöksen perustelussa kerrottu Harjun alueen johdon sijoittamisen vaikeuksien vähättely on täysin asiatonta. Muualla 10 kilometrin rakentamisalueella ei ole ollut läheskään näin hankalaa harju-suppamuodostelmaa, epäilen onko tällaisia juurikaan edes koko sähköyhtiön toimialueella. Lukeehan maanmittauslaitoksen kartoissakin tältä paikkaa kuvaava nimi ”Harju”. Olen itse selostanut vastauksessani useampaankin kertaan, minkälaisesta maastosta tällä 600 metrin matkalla on kysymys, mutta minun kommenttejani ei kerrota missään. Sähköyhtiön erehdyttävä ilmoitus on päätyntyn jopa päätöksen perusteluosaan.

Olen kirjoittanut esimerkiksi vastauksessani 7.11.2024 harjualueesta seuraavaa: ”Sähkölinjan sijoituksen osalta on otettava huomioon, että tässä paikassa sähköjohtoa joudutaan suunnittelemaan poikkeukselliseen paikkaan, jääkauden aikaiselle soraharjulle, jossa on suuria korkeuseroja ja jyrkkiä rinteitä ja suppamuodostelmia. Maasto on epätasaista. Säisän tilalla on tien vieressä talouskeskus, jossa asutaan ympärivuotisesti, ja sitä vastapäätä Saunasuontien ja Kukaskoskentien risteyksestä pohjoissuuntaan on Mustilan tilan puolella Kukaskoskentien varrella perinteisesti käytetty tärkeä laanipaikka. Saunasuontie on puiden kuljetustie, jota pitkin Mustilan tilalta tuodaan puutavaraa jopa yli 600 metrin päästä ojitetulta entiseltä peltoalueelta. Myös Säisän tilan omistaja tuo kuljetustietä pitkin puutavaraansa tiloiltaan 3:42 ja 3:43 jopa yli 700 metrin päästä. Nämä seikat selviävät kartasta, vaikka sähköyhtiö puhuu vain 300 metrin etäisyydestä. Saunasuontien ja Kukaskoskentien laidoilla Saunasuontien eteläpuolella on suuri jyrkkäreunainen suppa-alue, joten laanipaikkaa ei voi siirtää Saunasuontien eteläpuolellekaan. - - - Aikoinaan, kun puunkuljetusautot olivat pieniä, puuta haettiin niillä myös Saunasuontien varresta suppa-alueen takaa, mutta silloinkaan ajotien kunto ei kestänyt edes sen aikaisia kuormia, vaan tietä jouduttiin aina kunnostamaan. *Puunostajani kertoi jo yli 10 vuotta sitten, että Saunasuontietä nykyaikaiset suuret perävaunulliset puunkuljetusautot eivät missään tapauksessa enää saa ajaa suppa-alueen ohitse*, koska Saunasuontie kulkee pengertienä jyrkän supan vierestä. Kysymys on kuljetusmiesten turvallisuudesta.”

Kaiken lisäksi päätöksessä kerrotaan, kuinka Saunasuontie Mustilan tilan alueella on pituudeltaan 350 metriä ja ”Mustilan tilan omistaja on kertonut, että Saunasuontietä on käytetty puun kuljetukseen, joten se ei ole sillä tavalla vaarallinen supan läheisyydestä huolimatta eikä Metsänhoitoyhdistys näe estettä Saunasuontien varrella tapahtuvalle lastaukselle vaan toteaa sen

olevan turvallisempaa kuin Kukaskoskentien varrelta.” Minun on väitetty sanoneen sellaista mitä en ole sanonut, jättämällä pois ajatukseni jälkimmäisen osan eli että *puunostaja ei kuljetusmiesten turvallisuuden takia enää salli nykyaikaisten suurten perävaunullisten ajoneuvoyhdistelmien ajavan penkereellä kulkevaa vain 3 metriä leveää rasiatietä jyrkän supanreunan sivuitse*. Puunostaja vastaa ajomiestensä turvallisuudesta, siitä ei vastaa Mikkelin rakennusvalvonta. Päätöksen lukijalle syntyy käsitys, ettei ole mitään estettä ajaa nykyaikaisilla puunkuljetusautoilla vaikka koko 350 metrin pituinen matka hakemaan puukuormia Saunasuon rajalta saakka.

Metsänhoitoyhdistyksen lausunnossa ei oteta lainkaan kantaa supan ohitse ajamisesta isoilla puunkuljetusautoilla, mutta sen sijaan huomautetaan, että Harjuun ei lastauspaikalle jäisi paljon tilaa, jolloin puita pitäisi alkaa kuljettaa suppa-alue kiertäen supan pohjoispuolelle saakka. *Tässä lausunnossa puhutaan muutoinkin lastauspaikkana vain aivan Saunasuontien alkuosasta, ei ajamisesta puutavara-autolla jyrkkäreunaista supan viertä pitkin*. Totean aivan yleisesti, että tässä valituksenalaisessa päätöksessä on lukuisia muitakin puolitotuuksia, koska tässä päätöksessä paljolti vain siteerataan sähköyhtiön antamia kertomuksia, mutta ei tasapuolisuuden vuoksi selosteta maanomistajan kommentointia.

Mustilan ja Säisän tilojen laanipaikkaongelmista

Tässä hakemuksessa sähköyhtiö hakee linjan sijaintia sekä Mustilan tilan osalta että Säisän tilan osalta. Molemmilla tiloilla on runsaasti ongelmia laanipaikoista, jos avolinja rakennetaan. Sähköyhtiö itsekin myöntää vastineessaan 7.10.2024 Säisän tilalla olevan pahojakin ongelmia laanipaikkojen osalta sekä tilan eteläosassa (Harjussa) että tilakeskuksen pohjoispuolella talouskeskuksen ja rajan välillä, mikäli avolinja rakennettaisiin nyt esitetyn päätöksen mukaisesti. Päätöksessä jopa selitetään, että Säisä voisi säilyttää puitaan piha-alueella siten, että tukkiautot ajaisivat piha-alueen kautta pienelle laanipaikalle. Eihän tällainen ole mitenkään asianmukaista Säisän kannalta, kun tällä hetkellä Säisän tilalla on erittäin hyvin laanipaikaksi soveltuva tasainen tienvarren osa laanipaikaksi (sähköyhtiön vastineen kuva 2). Tämä nykyinen laanipaikka jäisi lautakunnan hyväksymässä sijoituspäätöksessä avolinjan alle. Säisälle jäisi vain aivan tilansa pohjoisosaan laanipaikaksi kelvoton korkea töyräs (kuva 1), ja tämän paikan kelvottomuudesta johtuen päätöksessä todetaan, että onhan Säisällä mahdollisuus varastoida puuta piha-alueelleenkin. Kuka haluaa säilyttää pihallaan puutavaraa? Mikä vaikutus esimerkiksi puutavarasta lentävillä hyönteisillä on pihapuutarhan kasveihin? Sekä talouskeskuksen pihalle tuotavat puukuormat että suunnitelman mukaan Säisän keittön ikkunasta pihapiiriin näkyviin tuleva ruma sähkölinja muodostaisivat lisäksi Säisän pihapiiriin ikävän maisemahaitan (Hallberg ym 2020 painos s. 1044: Haitta voi olla maisemahaittakin KHO 23.3.1999 T 553).

Sähköyhtiöllä on velvollisuus sekä Mustilan tilan osalta että myös Säisän tilan osalta, molempien tilojen osalta, järjestää johdon kulun vähiten haittaa aiheuttamalla tavalla. Viittaaan molempien tilojen osalta vastineisiini 3.8.2023 ja 7.11.2024. Pitkien toistojen välttämiseksi viittaaan molempiin vastineisiini kokonaisuudessaan toistaen niissä esitetyn. Olen jälkimmäisessä ihmetellyt, että miksi Säisän tilan pitäisi menettää avolinjan takia talouskeskuksen pohjoispuolelta hyvä perinteinen laanipaikka sen takia, että sähköyhtiö ei halua rakentaa käytännössä samalla hinnalla paikalle maakaapelia. Ja ehdotuksessa Säisä saisi nykyisen hyvän laanipaikkansa tilalle aivan tilan pohjoisrajalta sähköyhtiönkin kovin huonoksi myöntämän laanipaikan. Ja kun esitetty pohjoinen laanipaikka on lähes kelvoton, niin lautakunnan mielestä Säisä voisi siis säilyttää puutavaraa piha-alueellaan.

Kuitenkin sähköyhtiön esittämän laskelman mukaan kokonaiskustannus, kun maakaapeli rakennetaan tilojen pohjoisrajalta Saunasuontien kohdalle, olisi 39.849 euroa ja avolinjana kokonaiskustannus olisi 39.010 euroa, eli maakaapelin kanssa vain 2 % enemmän. Mutta jos sähköyhtiö joutuu maksamaan Saunasuontielle suunnitellun piston rakentamisen, niin silloin avolinjan rakentaminen tulisi vielä maksamaan sähköyhtiölle varmaan monta tuhatta euroa

enemmän. Eli avolinja olisi jopa kalliimpi. Kun näin on, niin miksi edes suunnitellaan pistoa Saunasuontielle? Tällä hetkellä molemmilla tiloilla on oikein hyvät laanipaikat. Vähimmän haitan periaatteen mukaisesti molempien tilojen laanipaikat pitää jättää nykyiselleen ja rakentaa maakaapeli koko matkalle. *Sekä Säisän tilan että Mustilan tilan osalta Harjuun ei yksinkertaisesti riitä molemmille kelvollisen kokoista laanipaikkaa.*

Mustilan tila tarvitsisi puunostajani mukaan ehdottomasti miniminä sen suuruisen laanipaikan kuin on määrätty karttapiirroksessa 26.4.2016. On kerrottu, että silloin Säisälle jäisi aivan liian vähän laanipaikkaa. Jopa sähköyhtiö pitää vastauksessaan Säisän tilannetta kovin huonona (laanialueen levennys Mustilan tilalla estäisi kokonaan varastoinnin Säisän puolella), mutta ensisijainen sähköyhtiön ratkaisu tilanteeseen on ollut, että kaikki pylväät siirrettäisiin Mustilan tilan puolelle. **Siitä huolimatta, että olen metsätalousyrittäjä, sähköyhtiö ei ole yhtään huolissaan, vaikka minulla ei olisi lainkaan laanipaikkaa Harjussa eikä muuallakaan Kukaskoskentien varrella. Huomautan, että Kukaskoskentien varrelle tuodaan Mustilan tilalta puutavaraa yli 20 hehtaarin metsäalalta.** Kuitenkin sähköyhtiö puhuu maanomistajien tasa-arvoisesta kohtelusta.

Harjussa asiallinen ratkaisu on rakentaa Harjuun laanipaikkojen kohdalla vähintään 200 metrin maakaapeli. Paras ratkaisu olisi tietysti rakentaa koko 600 metrin matkalle maakaapeli. Kun esitin vaatimuksessani 3.8.2023 200 metrin maakaapeliratkaisua, sähköyhtiö esitti vastineessaan 7.10.2024 s. 17 sen kustannuksista: ”Hakija ilmoittaa, että kustannuksiltaan tämä vaihtoehto on sama kuin maakaapeli lyhyt maakaapeli puiden vastaanottoaikalla.” Ilmeisesti sähköyhtiö viittaa kustannusvertailunsa kohtaan vaihtoehto 3, maakaapeli laanipaikalle, 41.422 euroa. Eli tässä kokonaiskustannukset tällaisesta kaapelista olisivat vain 6 % kalliimmat kuin avolinjalla.

Olen sähköyhtiön vastineen 7.10.2024 saatuani todennut, että kahdeksan vuoden pylväiden paikkojen turhan suunnittelun ja jatkuvan siirtämisen jälkeen ainoa järkevä ratkaisu on se, että rakennetaan maakaapeli koko 600 metrin matkalle, tiealueen sisälle kertomistani syistä mieluiten tiealueen länsireunaan mutta itäreunakin kelpaa minulle hyvin. Sähköyhtiön esittämä hinta 31 % kalliimpi ei voi mitenkään pitää paikkansa, ottaen huomioon, että noin 240 metrin maakaapeli tilan pohjoisosassa olisi ilmoituksen mukaan vain 2 % kalliimpi kuin avojohto ja 200 metrin maakaapeli tilan eteläosassa tulisi vain 6 % kalliimmaksi kuin avojohto. Välille jäisi vielä näiden välissä 160 metriä avojohdon muuttamista maakaapeliksi. Jos siis vielä tämä 160 metriä muutetaan maakaapeliksi, niin eihän se voi mitenkään nostaa koko kaapelin hintaa siten, että koko kaapeli tulisi silloin 31 % kalliimmaksi kuin avojohto. Olen vaatinut että rakennusvalvonta selvitysvelvollisuutensa perusteella selvittää asian. Näin ei ole tapahtunut. Olen lisäksi kiinnittänyt huomiota siihen, että maakaapeli tulisi rakentamaan jääkaudelle soraharjulle valmiille soratielle. Silloinhan kaivamistyön hinnan pitäisi olla paljon halvempaa kuin keskimäärin koko valtakunnassa. Edellisellä kerralla, kun asia oli hallinto-oikeudessa, sähköyhtiö pystyi kyllä esittämään arviot johdon rakentamiskustannuksista ja lunastuskustannuksista. Sitä paitsi olen jättänyt asiakirjojen liitteeksi sähköyhtiön oman ilmoituksen, että vuonna 2023 sähköyhtiö on saneerauksissa ilmoittanut rakentaneensa maakaapelia 742 kilometriä ja ilmajohtoa vain 192 kilometriä. Eli sähköyhtiö pystyisi arvioimaan hyvin soraharjulle valmiille soratielle rakennettavan maakaapelin kustannukset. Mutta joka tapauksessa sähköyhtiön jo nyt esitettyjen lukujen valossa maakaapelin rakentaminen ei ole missään tapauksessa kohtuuton kuluerä. Viittaan muun muassa oikeustapaukseen KHO 10.12.2004 T 3231, jossa avojohdon kustannukset olivat 76.887 markkaa ja maakaapelin 128.844 markkaa eikä maakaapelin hintaa voitu pitää kohtuuttomana. Muutoinkin nyt on kysymys **vain 600 metrin maakaapelista** ja vuonna 2023 sähköyhtiö rakensi saneerauksessa 742 kilometriä maakaapelia ja käytti saneerauksiin yli 50 miljoonaa euroa.

Päätöksessä korostetaan, ettei Säisän omistaja ole lainkaan käyttänyt tilaisuutta vastaamiseen. XX pariskunta on eläkkeellä ja he ovat tavallisia eläkeläisiä, jotka eivät ole juuri tottuneet viranomaisten ja erilaisten organisaatioiden kanssa käytäviin kirjallisiin ym menettelytapoihin.

Käsittääkseni XXt, saadakseen joskus laillisen standardin mukaista sähköä talouskeskukseensa eivät uskalla enemmälti sanoa viranomaisille yhtään mitään. Säisän tilan omistajan Xn isä Y rakennutti noin vuonna 1998 tai 1999 neljän kilometrin pituisen sähkölinjan Survajasta saakka tilalleen. Muuntaja rakennettiin kahden kilometrin etäisyydelle Venelahteen. Liittyjiä oli määrä olla kaksi, Säisän omistaja ja minä Mustilan kesämökin omistajana. Vaikka Säisän tila maksoi johdosta todella huomattavan kalliisti, niin alusta alkaen huomattiin, että välijohdon pituus muuntajasta Säisän tilalle on sähkön laadun osalta ylipitkä. Yllättäen myöhemmin vuosien 2000 ja 2007 välillä samaan Säisälle tulevaan AM 120 merkittyyn linjaan liitettiin vielä Savitaipaleen puolella Mustinlahdella kolme Nn ympärivuotista täyssähköistettyä vuokramökkiä. Sähköyhtiö ei vahvistanut valmiiksi heikkoa linjaa, joten nämä täyssähköiset mökit ottavat varsinkin talviaikana runsaasti sähköä välistä. XXt ovat vuosikausia valitelleet esimerkiksi meille huonoa sähkön laatua, mutta ilmeisesti ovat uskaltaneet valittaa vain varovaisesti sähköyhtiön suuntaan. Itse kuulin kun vuonna 2017 Säisän edustaja sijoitusasian yhteydessä valitti tilansa huonosta sähkön laadusta sähköyhtiön edustajillekin. Katselmuksen 27.4.2023 yhteydessä tilan omistaja X kertoi sähkön laadusta: ”Me varmaan kuolemme ennen kuin sähköyhtiö järjestää meille kunnollista sähköä”.

Vaikka sähköyhtiö selittää, että Säisän omistajat suostuvat luovuttamaan pylvään paikkoja avojohdolle talouskeskuksestaan pohjoiseen, tällainen suostumus ei ole kovinkaan ”aito”. Meille XXt ovat suuresti paheksuneet perinteisen laanipaikkansa menetystä talouskeskuksesta pohjoiseen ja ruman avolinjan rakentamista aivan keittiön ikkunanäkymän eteen (Hallberg ym s. 1044: *Haitta voi olla maisemallistakin* KHO 23.3.1999 T 553). He eivät ole olleet mitenkään ilahuneita heille Harjussa mahdollisesti jäävästä minimaalisesta laanipaikastakaan.

Mustilan tilan laanipaikoista olen jo esittänyt käsityksiäni erityisesti vastauksissani 3.8.2023 ja 7.11.2024. Toiston välttämiseksi uudistan ja viittaan aikaisemmin esittämäni ja osittain palaan niihin vielä jäljempänä.

Hallinto-oikeuden ohjeistuksen noudattaminen

Hallinto-oikeus on päätöksessään 19.8.2019 ohjeistanut lupa- ja valvontajaostoa monin tavoin, muun muassa, että ennen asian ratkaisemista tutkitaan ja vertaillaan eri sijoitusvaihtoehtoja sekä teknisen tarkoituksenmukaisuuden että kustannusten kannalta. Rakennusvalvontaviranomaisen on sijoitusvaihtoehtoja vertaillaessaan otettava huomioon sijoittamisen tarkoituksenmukaisuus, kustannusvaikutukset ja maanomistajalle aiheutuva haitta. Lähtökohtana on sijoittamisesta aiheutuvien hättävaiikutusten minimointi, mutta ratkaisun tulee perustua asiassa saadun selvityksen kokonaisvaltaiseen harkintaan.

Lautakunta ei ole päätöksessään edes asiallisesti tutkinut kaikkia esittämiäni vaihtoehtoja, puhumattakaan että kaikista vaihtoehtoista olisi laadittu karttapiirroksia ja selvityksiä. Lautakunnan päätöksessä s. 18 lukee: ”Mustilan tilan uusia ehdotuksia ei ole myöskään tarve tutkia ja piirtää uusia suunnitelmia, koska nämä vaihtoehdot eivät tuo sijoittamiseen mitään sellaista uutta ratkaisua, jolla voidaan teknisesti tyydyttävällä tavalla välttää maanomistajalle tulevaa haittaa.”

Lautakunta on tehnyt menettelyvirheen, kun on aiheetta jättänyt esittämiäni vaihtoehtoja tutkimatta ja hankkimatta niistä karttapiirroksia ja muita tarpeellisia selvityksiä. Minulla on ollut täysin laillinen syy esittää uusia vaihtoehtoja **vasta** katselmuksessa 27.4.2023, vastauksessa 3.8.2023 ja vastauksessa 7.11.2024. Minulta pyydettiin vastausta sähköyhtiön joulukuussa 2022 tekemien lisäysten johdosta tammikuussa 2023, ja annoin pyydetyn vastaukseni rakennusvalvonnalle 14.2.2023. Rakennusvalvonta olisi halunnut pitää hallinto-oikeuden pidettäväksi määräämän katselmuksen tuolloin keskellä talvea syvimmän lumen aikana, mutta sain katselmuksen siirrettyä lumien sulamisen jälkeiseen aikaan pidettäväksi 27.4.2023. Ennen katselmusta pyysin useamman

kerran rakennusvalvonnalta, että sähköyhtiöltä pyydetäisiin antamani vastauksen johdosta heidän vastauksensa, jotta pystyisin jo ennen katselmusta valmistautumaan siihen mitä sähköyhtiö esittäisi. Varsinkin kun kysymys on sähköteknisistä seikoista, joihin maallikkojen pitää osata valmistautua.

Kun katselmuksen kuluessa sähköyhtiön puolelta valiteltiin, että ehdottamani maakaapeli tiealueella tiealueen itäpuolen reunassa tulisi kalliiksi kaivaa syvemmälle nykyisen laanipaikan kohdalla, tein paikan päällä vaihtoehtoisen uuden linjaehdotuksen, jossa vaatimani maakaapeli Saunasuon risteyksestä tilojen Mustila ja Säisä pohjoisrajalle siirrettäisiinkin kulkemaan tiealueella tiealueen länsilaitaa pitkin. Länsilaidassa maakaapelia ei tarvitsisi kaivaa niin syväälle. Tämä oli mielestäni erittäin asiallinen ehdotus. Kaapeliehdotuksen tarkoitus oli nimenomaan pienentää kaivuukuluja ja vähentää molemmille tiloille linjan sijoittamisesta aiheutuvaa haittaa.

Esitin katselmuksessa Harjussa myös sähköyhtiön 26.4.2016 päiväämään karttapiirroksen ja ilmoitin, että tämä piirroksen mukainen laanipaikka on Mustilan tilan osalta Harjussa lyhyin pituus, jonka Mustilan tilan puolesta voidaan hyväksyä. Harjussa tien Mustilan tilan puoli ei kaikilta osin ole edes soveltuvaa laanipaikaksi, koska useissa paikoissa tien itäpuolella maasto nousee voimakkaasti eikä tien viereen mäenkumpareille voi varastoida (vrt. sähköyhtiön vastineen kuva 1 Säisän tilalta).

Sain vasta heinäkuussa 2023 tiedokseni metsänhoitoyhdistyksen toimihenkilön laatiman ”Lausunto sähkölinjan varastohaitoista”-nimisen lausunnon, jossa lausunnon antaja toteaa: ”Tämän hetken linjasuunnitelman mukaan eteläosaan jäisi tilaa noin 60 m varastopaikka Kukaskoskentien varteen. Siinä kun huomioidaan varoetäisyydet, niin isoa puumäärää siihen ei voi varastoida. Eteläosan linjaus haittaa enemmän tien toisella puolella olevaa naapuritilaa. Sillä puolen maaston jyrkkyys aiheuttaa varastointi ongelmaa. Jos linja tulee sille puolelle, niin varastointi tila jää erittäin pieneksi.” Kun tuolloin vielä totesin, että minulle toimitetun vaihtoehdon 1.4 piirroksen mukaan karttapiirroksen 26.4.2016 suuruinen laanipaikka ei ehdotuksen mukaan toteudu Harjussa, minulla oli erittäin pätevä syy tehdä Harjun osalta vastineessani 3.8.2023 uusia ehdotuksia maakaapeleista. Osoittaahan toimitettu lausunto selvästi, että jos Harjuun rakennetaan avolinja, kumpikaan tila ei voisi saada läheskään tilalla tarvittavan suuruisia laanipaikkoja Harjussa, jolloin vain maakaapeli on tällä paikalla molempien tilojen kannalta oikeuskäytännössä sovelletun vähimmän haitan periaatteen mukainen ratkaisu. Esitin järkevimpänä ratkaisuna koko 600 metrin matkalle rakennettavaa maakaapelia, mutta esitin myös, että Harjuun ainakin laanipaikkojen kohdalle rakennetaan 200 metrin maakaapeli, mikäli koko 600 metrin maakaapelin rakentamiseen ei suostuttaisi. Esittämälläni maakaapeliratkaisuilla voidaan nimenomaan teknillisesti tyydyttävällä tavalla välttää molempien tilojen maanomistajille tulevaa haittaa.

Vaikka olin keväällä 2023 jo ennen katselmusta kiirehtinyt rakennusvalvontaa hankkimaan sähköyhtiöltä vastineen, *rakennusvalvonta hankki ensimmäisen varsinaisen kirjallisen vastineen minulle sähköyhtiöltä vasta lokakuussa 2024*. Tässä sähköyhtiön vastineessa kävi ilmi sähköyhtiön uusia asiaan vaikuttavia kannanottoja. Näiden uusien kannanottojenkin perusteella uudistin maakaapelin kulusta koko 600 metrin matkalta 3.8.2023 tekemäni ehdotuksen 7.11.2024. Eli että tiealueella tien länsilaidassa kulkeva maakaapeli on minulle mieluisampi vaihtoehto, mutta itälaidassakin kulkeva maakaapeli sopii minulle hyvin. Uudistin myös vaatimukseni, että joka tapauksessa Harjuun lastauspaikkojen kohdalle rakennettaisiin ainakin 200 metrin pituinen maakaapeli. Näissä olosuhteissa kaikki esitykseni olisi pitänyt ottaa huomioon ja hankkia niistäkin hallinto-oikeuden edellyttämät selvitykset. Prosessinjohto on koko ajan ollut rakennusvalvonnalla ja hankitun lausunnon ja sähköyhtiön vastineen hankkimisajankohdan määräsi yksin rakennusvalvonta. Maakaapelin sijoittaminen 600 metrin matkalla tien länsisivulle tuo uuden ratkaisun myös siinä suhteessa, että tässä vaihtoehdossa *puistomuuntaja* voitaisiin siirtää Saunasuontien risteyksen vierestä Säisän tilan puolelle ja siitä vedettäisiin maakaapelina suoraan talojohto Säisälle. Sähköyhtiön itse esittämässä maakaapelivaihtoehdossa vaihtoehto 2017 ja 2022 VE2 puistomuuntaja sijaitsee haitallisessa paikassa Mustilan puolella aivan Saunasuontien

risteyksen vieressä estämässä näkyvyyden Kiesilän suuntaan ja aiheuttamassa sähköturvallisuusongelmia. Kun vain Säisä tarvitsee puistomuuntajaa, olisi luonnollista, että muuntaja olisi Säisän puolella tietä. Tämäkin on sellainen uusi ratkaisu, joka vähentää maanomistajalle tulevaa haittaa.

Hallinto-oikeus on ohjeistanut selvittämään eri johtovaihtoehdoista kustannukset ja vertailemaan eri vaihtoehtoja. Edellä olen jo todennut, että sähköyhtiö ei ole selvittänyt arvioita todellisista kustannuksista maakaapelin asentamisen suhteen tässä helposti kaivettavassa soramaassa, vaan on käyttänyt valtakunnallisia keskiarvoja. Arvio todellisista kustannuksista olisi selvitettävissä, mutta sähköyhtiön jo nyt esittämien lukujen perusteella voidaan katsoa, että maakaapelin rakentaminen ei ole missään tapauksessa kohtuuton kuluerä.

Hallinto-oikeus on myös ohjeistanut, että kaikista vaihtoehdoista on laadittava karttapiirroksiset, joista selkästi ilmenee eri sijoitusvaihtoehtojen tarkka sijainti, mutta niin ei ole tapahtunut useista vaatimuksistani huolimatta (esimerkiksi kirjelmässäni 3.8.2023 ja 7.11.2024). Maakaapelinkin sijoituksen paikkaa on esitetystä karttapiirroksesta vaikea todentaa, mutta maakaapeli vaikuttaisi sijaitsevan tiealueen ulkopuolella Mustilan tilan puolella (esimerkiksi kartassa 17.4.2023 vaihtoehto 4), vaikka esimerkiksi Hallbergin ym toimittaman kirjan mukaan (2020 painos s. 1042) maakaapelin pitäisi sijaita tiealueen puolella. Vaihtoehtoja on hankala verrata, ellei kaikista vaihtoehdoista ole laadittu täsmällisiä piirroksia. Kun karttapiirrosten hankkimisesta vastaa viime kädessä rakennusvalvonta selvitysvelvollisuutensa nojalla, tässäkin on tapahtunut menettelyvirhe. Olen useampaan kertaan kiinnittänyt rakennusvalvonnan huomiota myös siihen, että myös hallinto-oikeus saattaa tarvita kaikkia hallinto-oikeuden ohjeistuksessaan tarkoittamia asiakirjoja, mikäli asia etenee hallinto-oikeuteen.

Edelleen hallinto-oikeus on ohjeistanut, että rakennuslautakunnan tulee eri sijoitusvaihtoehtojen vertailua varten hankittua selvitykset eri vaihtoehtojen maanomistajalle aiheuttamista haitoista. Ja kun nyt johdon sijoitusta on pyydetty sekä Mustilan että Säisän tilojen osalta, niin olen todennut, että asianmukaiset selvitykset haitoista tulee hankkia sekä Mustilan että Säisän tilojen osalta. Hallinto-oikeuden tarkoittamia haittojen selvityksiä ei ole juurikaan hankittu, joten haittojen vertailua eri vaihtoehtojen välillä ei voida asianmukaisesti suorittaa kummankaan tilan osalta. Kuitenkin on otettava huomioon, että mikäli päädytään kaapelivaihtoehtoon koko 600 metrin matkalta, niin yleisen käsityksen mukaan kummallekaan tilalle ei aiheutuisi juuri minkäänlaisia haittoja. Siten maakaapelivaihtoehto on maanomistajalle aiheutuvien haittojenkin suhteen vähiten haittoja aiheuttava vaihtoehto. Viittaan haittojenkin osalta siihen, mitä olen jo lausunut asiasta vastauksissani 3.8.2023 ja 7.10.2014.

Haittojen kartoittamiseksi on hankittu ainostaan paikallisen metsänhoitoyhdistyksen lausunto ”MHY Mänty-Saimaan lausunto sähkölinjan varastohaitoista”, mutta sekin Mustilan tilan osalta. Siinäkin piston vuoksi tärkeät ajomatkojen lisääntymisiin liittyvät haitat kuitataan lausumalla: ”Ajomatkan haittaa on haastava arvioida puiden ostajien melko erilaisten taksoitusten takia.” Eli tästäkin lausunnosta jää puuttumaan erittäin olennainen osa siitä mitä juuri haitan arviointia koskevassa lausunnossa pitäisi tuoda esille. Olen käsitellyt tätä lausuntoa erityisesti vastauksessani 3.8.2023 väliotsikon ”MHY Mänty-Saimaan lausunnosta sähkölinjan varastohaitasta” alla ja myös vastauksessani 7.11.2024 erityisesti otsikkojen ”Saunasuon viereinen laanipaikka Kukaskoskentie varrella”, ”Harjun laanipaikka” ja ”Avolinjan soveltumattomuus Mustilan ja Säisän kohdalle” alla sekä tietysti käsitellessäni vastauksessani kustannusten ja haittojen vertailua muun muassa otsikon ”Sähköjohdosta aiheutuvat haitat” alla. Olen kiinnittänyt huomiota siihen, että lausunto on tehty vain yhden, sähköyhtiön itse lausunnon antajalle lähettämän avolinjasuunnitelman perusteella, jolloin vertailu eri linjavaihtoehtojen välillä on jäänyt kokonaan suorittamatta. Vasta nyt päätöksen yhteydessä tietooni saamastani sähköyhtiön ja rakennusvalvonnan välisestä viestien vaihdosta 17.4.2023 ja 12.5.2023 ilmenee, että

rakennusvalvonta on siirtänyt lausuntojen pyytämisen sähköyhtiölle. Mielestäni ei ole asianmukaista siirtää lausunnon pyytämistä kiistan toiselle osapuolelle, joka on siirtämisen johdosta saanut mahdollisuuden päättää mitä kertoo lausunnon tarkoituksiksi ja mitä karttapiirroksia lausunnon antajalle lähetetään. Varsinkaan kun missään vaiheessa minulle ei ole *tasapuolisuuden nimissä* annettu tilaisuutta kertoa lausunnon antajalle tilani erityisolosuhteista ja omia mielipiteitäni piston rakentamisesta ja mahdollisen piston liikenneturvallisuudesta. Minun olisi pitänyt saada etukäteen kiinnittää metsänhoitoyhdistyksen huomiota myös esimerkiksi 3.8.2023 kertomaani näkemähaittaa aiheuttavaan notkoon ja sen jälkeiseen mäkeen lähestyttäessä Saunasuontietä autolla Kukaskosken suunnasta. Tiessä olevan notkon jälkeen tiessä on vielä mäenkumpare ja Saunasuontien risteys tulee yllättäen esiin heti mäenharjan takaa (ks sähköyhtiön vastineen 7.10.2024 kuvan 6 oikeaa laitaa). Jos pisto yleensä tulisi rakennettavaksi, niin liikenneturvallisuuden takia liikenne pistoon pitäisi tapahtua nokka edellä ja piston perille tulisi ehdottomasti rakentaa kunnollinen kääntöpaikka.

Kun muutakaan puolueetonta selvitystä haitoista ei ole esitetty, siten ainoassa puolueettoman tahon lausunnossa sanotaan molempien tilojen osalta Harjun laanipaikoista seuraavasti: ”Tämän hetken linjasuunnitelmassa eteläosaan tilaa jäisi noin 60 m varastopaikka Kukaskoskentien varteen. Siinä kun huomioidaan varoetäisyydet, niin isoa puumäärää siihen ei voi varastoida. Eteläosan linjaus haittaa enemmän tien toisella puolella olevaa naapuritilaa. Sillä puolella maaston jyrkkyys aiheuttaa varastointi ongelmaa. Jos linja tulee sille puolelle, niin varastointi tila jää erittäin pieneksi.” Harjun varastopaikoista sähköyhtiö toteaa vastineessaan 7.10.2024 s.16 Säisän tilan osalta ”Säisän kiinteistön puun varastointipaikat ovat pienemmät kuin Mustila-tilalla. Yhden pylvään siirtäminen lisää verrattuna vaihtoehtoon 2023 VE 1.4 eteläosasta Säisän puolelle, pienentää varastointitilaa Säisän puolella ratkaisevan paljon. Kolmas pylväk tien länsipuolella estäisi kokonaan varastoinnin Säisän puolelle - - -” Mustilan tilan osalta sähköyhtiö vähättelee Mustilan tilan tilannetta Harjussa ja on ensisijaisena esittänyt jopa päävaihtoehtoinaan avolinjan kaikkien pylväiden sijoittamista Mustilan tilan puolelle.

Säisän tilan talouskeskuksen luona metsänhoitoyhdistyksen lausunnon antaja lausuu Mustilan tilan osalta lähinnä piston rakentamisesta ja toteaa, että jäisihän Mustilan tilalle sentään 100 metrin verran tilaa Kukaskoskentien vieressä varastoalueeksi. Sähköyhtiön edustajan lausunnon antajalle ilmoittamasta lausunnon lähtökohdasta johtuen lausunnon antajan lausunto perustuu vain siihen lähtökohtaan, että Mustilan tilan riesaksi oikeasti rakennettaisiin Mustilan tilan omistajan vastustama, sähköyhtiön haluama pistotie. Lausunnon antaja toteaa lausunnossa Säisän tilan osalta: ”Tässäkin kohtaa haitta on suurempi naapuritilalle tien toisella puolella.” Lausunnon antajalle ei ole annettu muita linjan sijoitusvaihtoehtoja esimerkiksi Mustilan tilan vaatimaa maakaapelivaihtoehtoa. Kun toimeksianto ei käsittänyt Säisän tilaa, niin Säisän tilan haitoista lausunnon antaja ei kerro enempää. Sähköyhtiö puolestaan myöntää vastineessaan 7.10.2024, että viimeisimmänkin avolinjavaihtoehdon mukaan Säisän tila menettäisi talouskeskuksen pohjoispuolella olevan perinteisen hyvän laanipaikkansa avolinjan alle ja saisi tilalle aivan tilan pohjoisreunasta avolinjalta vapaaksi jäävän pienen maa-alueen, jonka sähköyhtiökin myöntää olevan huono laanipaikaksi (kuva 1). Sähköyhtiö toteaa lohdutukseksi, että voihan Säisän tilalla varastoida puuta pihapiirinsä vieressäkin ajattamalla puunkuljetusautoja pihan kautta. Säisän tilalle aiheutuisi puiden varastoimisesta ja sähkölinjasta pihapiirissä maisemahaittaa. Mustilan tilan osalta sähköyhtiö ei näe ongelmia. Sähköyhtiö katsoo haittojen olevan molemmille tiloille vain vähäisiä.

Haitoista esitetty selvitys on siis varsin puutteellista, mutta mielestäni metsänhoitoyhdistyksen lausunnon perusteella molempien tilojen osalta on selvää, että Harjussa molemmat tilat kärsisivät kohtuutonta haittaa, mikäli linja rakennettaisiin avolinjana Harjun kohdalla. Samoin lausunnon perusteella ja sähköyhtiön myöntämisenkin perusteella on aivan selvää, että Säisän tila kärsisi talouskeskuksen pohjoispuolella kohtuutonta haittaa, mikäli avolinja rakennettaisiin vaihtoehtoon 1.4. perusteella. Lausunnossa katsotaan, että Mustilan tilalla tilanne olisi helpompi, mutta

unohdetaan, että Mustilan tila joutuisi kärsimään tilan omistajan jyrkästi vastustamasta erillisestä pistotiestä. Mustilan tilalla on juuri oikeassa kohdassa Kukaskoskentien varressa erinomaiseksi osoittautunut laanipaikka, joka sijaitsee aina talviauratun tiekunnan hoidossa olevan yksityistien varressa. Puut voi tuoda siihen helposti metsän puolelta ja puunkuljetusautojen on aina ollut helppo hakea lastinsa vaikka talvella milloin tahansa suoraan leveän sorapohjaisen tien laidasta. Minunkin kannaltani tilanne on helppo, kun maksamalla tiemaksua tiekunta pitää yllä aina laanipaikan viereistä tiealuetta, eli laanipaikan kunnossapito sisältyy tiemaksuuni. Puuhuollon ammattilaiset ovat tyytyväisiä ja minä selviän laanipaikan ylläpidosta maksamalla tiemaksun, joka perustuu lähinnä metsähehtaareihin. Laanipaikasta tien vierestä tiekunta ei peri minulta mitään lisäkuluja.

Kun minulla on nyt erinomainen laanipaikka Kukaskoskentien varrella, minulla ei ole lainkaan tarvetta pistotiehen. Sähköyhtiön haluama pistotie rakennettaisiin pelkästään sähköyhtiötä varten, jotta sähköyhtiön ei tarvitsisi rakentaa tälle kohdalle maakaapelia. Sähköyhtiön esittämien laskelmien mukaan avolinjan ja pistotien rakentaminen maksaisi kokonaiskustannusten osalta jopa enemmän kuin maakaapelin rakentaminen maksaisi välille Saunasuontie – tilojen pohjoisraja. Menettäisin pistotien rakentamisen yhteydessä huomattavan määrän erinomaista metsämaata (paikalla kasvaa nytkin tilani parasta pylväspuumäntyä). Vaikka sähköyhtiö rakentaisikin pistotien, niin sen kunnossapito jäisi pysyvästi Mustilan tilan omistajalle, eli pistosta olisi tulevaisuudessa vain riesaa ja kunnossapitokuluja. Jos pistoa ei perustettaisi kunnolla kääntöympyröineen piston päässä, kulut alkavat ilmaantua minulle heti ensimmäisestä piston käytöstä lähtien. Sähköyhtiön vastineesta käy ilmi, että sähköyhtiö yrittää päästä pistosta niin halvalla kuin mahdollista, jolloin minulle tulisi hyvin piankin pistosta kunnossapitokuluja. Esimerkiksi metsäyhtiöt ymmärtävät puukauppoja tehdessä, että pistotietä varten heidän tarvitsee talvella hankkia puita noudettaessa aurauskalustoa paikalle, jolloin kaikki puunostajien lisäkulut alentavat puunmyyjille maksettavaa hintaa. Sähköyhtiön edustaja totesi katselmuksen yhteydessä, että korvausta haitoista voi yrittää pyytää maanmittauslaitoksen toimituksessa, mutta maaseudulla tiedetään maksettavien korvausten olevan käytännössä mitättömiä pysyviin haittoihin nähden. Ja pistotie rakennettaisiin siis vain sen takia, ettei sähköyhtiö halua rakentaa hinnaltaan ilmeisesti halvemmaksikin tulevaa maakaapelia.

Kaiken lisäksi pistotie tulisi mahdollisesti aiheuttamaan kunnossapitorittoa Mustilan tilan omistajan ja Säisän tilan omistajan kanssa. Säisän tilan omistaja omistaa Saunasuolla kaksi metsäpalstaa, Rno 3:42 ja 3:43. Rasiteoikeudella Säisän tilan omistaja tuo puunsa nykyisin minun tilallani olevalle Kukaskoskentien laanipaikalle. Laanipaikalta puut lastataan Kukaskoskentien varresta tielle pysäköityyn puunkuljetusautoon. Kun molemmat tilat maksavat tiemaksuja metsän pinta-alan mukaan, tiekunta huolehtii puunkuljetusautojen käyttämästä tiestä laanipaikan vieressä. Jos pisto toteutettaisiin, niin Mustilan tila joutuisi huolehtimaan tilallaan olevasta laanipaikasta, jonne Säisän tilan omistajakin tuo puutavaransa tiloiltaan 3:42 ja 3:43. Ainakaan päätöksessä ei ole määrätty muuta. Eli minun olisi pidettävä pistoakin aina kunnossa myös Säisän puunkuljetuksia varten ja käytännössä vastattava myös Säisän tilan omistajan puita noutavien puunkuljetusajoneuvojen pilaamasta pistotiestä. Joutuisin riitelemään vieraiden puunostajien kanssa. Aina ei ole edes tietoa, kenen puutavarayhtiön pitäisi vastata tien ja piston pilaamisesta. Esimerkiksi joskus 40 vuotta sitten, kun vielä pienemmät perävaunuttomat puunkuljetusautot uskallettiin päästää Saunasuontielle supan jyrkanteen ohitse, painavassa lastissa ollut puunkuljetusauto oli pilannut tien. Käännyin puunostajani puoleen, mutta yhtiö kertoi myyneensä puuerän kolmannelle osapuolelle eikä suostunut korjaamaan tietä. Tämä kolmas osapuoli kieltäytyi myös korjaamasta tietä, ja Säisän tilan sen hetkinen omistaja vaati minua korjaamaan tien kun hänen piti päästä rasitetietä pelloilleen. Syntyi naapurien kesken ja puutavarayhtiöiden kesken tien kunnostamista koskeva riitatilanne. Kun puun ostaja saattaa nykyisinkin myydä puuerän toiselle ostajalle kesken kaiken, esimerkiksi puuautojen pilaaman pistotien kunnostamisesta saattaa tulla monimutkaisia piston kunnostamista koskevia riitatilanteita. En tästäkään syystä halua yhteistä pistotiellä olevaa laanipaikkaa naapuritilan omistajan kanssa. Tilanne olisi pysyvä ja samat ongelmat siirtyisivät sukupolvelta toiselle,

Sähköyhtiön pyynnöstä laadittu metsänhoitoyhdistyksen lausunto lähtee siis pelkästään siitä näkökulmasta, että karttapiirroksen 1.4 mukainen avojohto rakennetaan. Jos avojohto rakennettaisiin, Mustilan tilan osalta tilanne olisi ilman piston rakentamista hyvin vaikea. Mutta lausunnon antajalle ei esitettykään muita vaihtoehtoja. Jos hänelle olisi esitetty myös kaapelivaihtoehtoja, voidaan olettaa, että hän olisi epäilemättä esittänyt Mustilan ja Säisän tilojen kannalta vähiten haittaa tuottavan 600 metrin pituisen maakaapelin rakentamista.

Korkeimman hallinto-oikeuden noudattaman tulkinnan mukaan sähköyhtiön tulee maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n perusteella järjestää sekä Mustilan että Säisän tiloille linjan kulku sellaisen johtovaihtoehdon mukaisesti, että teknisesti tyydyttävistä ja kustannuksiltaan kohtuullisista johdon kulkuvaihtoehdoista valitaan se, josta molemmille tiloille aiheutuu vähiten haittaa. Esittämäni 600 metrin mittainen maakaapeli tilojen etelärajalta tilojen pohjoisrajalle sijoitettuna tiealueen sisälle tiealueen reunaan joko tien länsi- tai itäpuolelle on maanomistajille, Mustilalle ja Säisälle, vähiten haittaa tuottava vaihtoehto. Molemmat vaihtoehdot ovat mielestäni mahdollisia, mutta kertomistani syistä olisin enemmän tiealueen länsisivulle rakennettavan maakaapelin kannalla.

Pistotiestä

Olen vastustanut koko ajan Saunasuontien muuttamista tilani alueella pistotieksi. Pistotien rakentaminen ei ole edes tarpeen, kunhan sähköyhtiö määrätään vähimmän haitan periaatteen mukaisesti rakentamaan sähköjohtonsa maakaapelina.

Lautakunta on kuitenkin määrännyt pistotien rakennettavaksi, vaikka minä en ole saanut edes mitenkään osallistua minun tilani alueelle rakennettavaksi määrätyn pistotien suunnitteluun. Ja päätöksen mukaan jatkokin sujui niin, että sähköyhtiö saisi itse tehdä suunnitelmat tästä pistotiestä minulta mitään kyselemättä ja omin päin rakennuttaa sellaisen 4 metriä leveän ja 60 metriä pitkän pistotien kuin se itse haluaa tehdä. Tieliittymästä sentään mainitaan, että liittymään tehdään liitteinä olevia ohjeita noudattaen, mutta edes liittymän piirroksia ei ole toimitettu minulle etukäteen, puhumattakaan, että liittymän rakenteesta tai itse pistotiestä olisi vaivauduttu kysymään minun mielipidettäni. **Päätöksestä puuttuu lainkohta, mihin lainkohtaan pistotiemääräys yleensä perustuu.** Asiassa on tapahtunut menettelyvirhe ja päätös pistotiestä on lain vastaisena kumottava.

Katselmustilaisuudessa 27.4.2023 sähköyhtiön edustaja vain ilmoitti, että sähköyhtiö vaatii pistotien rakentamista. Vastustin ja vastustan edelleen minkäänlaisen pistotien rakentamista. Katselmuksessa käytiin Saunasuontien risteyksessä, mutta *katselmus ei lainkaan koskenut pistotietä.* Etukäteen ei ilmoitettu, että tutkittaisiin koko pistotieasiasia. Rakennusvalvonnan edustaja otti vain risteyksestä joitakin kuvia perustelematta miksi ja mihin tarkoitukseen. Minä en ole missään käsittelyn vaiheessa saanut keskustella kenenkään kanssa tarkemmin pistotien suunnitelmasta eikä minulta ole kysytty pistotiestä mitään tarkempaa. Jos olisi kysytty, olisin tietysti ottanut yhteyttä puunostajaani ja kysellyt hänen mielipidettään, koska en ole metsäalan ammattilainen. Talvella lumen aikana kuten nyt minun ei ole edes mahdollista lähteä tutkimaan Saunasuontien maastoa.

Minulle ei ollut kerrottu etukäteen, että tarkoitus oli pyytää metsänhoitoyhdistyksen edustaja laatimaan lausuntoa varastohaitasta. On ilmennyt, että sähköyhtiön edustajalle on annettu tehtäväksi hoitaa lausunnon tilaaminen, jolloin sähkölaitoksen edustaja on pystynyt ilmoittamaan lausunnon antajalle, mitä sähköyhtiö toivoisi lausunnon. Sen sijaan lausunnon antaja ei ottanut minuun millään tavalla yhteyttä lausunnon suhteen, joten minä en saanut kertoa lausunnon antajalle tilani erityisolosuhteista, puhumattakaan, että olisin saanut esittää hänelle mielipiteitäni itse pistotiestä. Saatuani lausunnon tiedoksi kommentoin tilannetta ja lausuntoa yleisellä tasolla vastauksessani 3.8.2023 väliotsikon ”HMY Mänty-Saimaan lausunnosta sähkölinjan varastohaitasta” kohdalla.

Kiinnitin vastauksessa huomiota erinäisiin pistotiehen liittyviin yleisiin asioihin tietämättä varmuudella edes mihin paikkaan sähköyhtiö pistoa suunnittelee, esimerkiksi olisiko pisto 90 asteen kulmassa Kukaskoskentie suhteen vaiko vinossa Kukaskoskentie suhteen nykyisen Saunasuontien kohdalla. *Rakennusvalvonta ei siis ole kysynyt pistosuunnitelmista minulta mitään, ei edes liittymäkaavioista. Lautakunnan päätös pistotiestä tuli siis minulle yllättäen ilman, että olisin saanut lausua asiasta tarkemmin. Metsätehon liittymäkaaviotkin tulivat minulle nähtäväksi vasta päätöksen mukana jälkikäteen.*

Tiekunta varmaan haluaa pistotien rakentajan rakentavan myös risteuksen kohdalla rummun, rakennetaanko? Lausunnon antaja käytti pistotiestä sanontaa ”Varastopaikan korjauskelpoisuus tulisi olla samaa luokkaa kuin Kukaskoskentie”. Siihen nähden 4 metriä vaikuttaa kovin kapealta; minulta leveydestä ei ole kysytty. Lausunnon antajan mukaan ”risteyksen täytyy olla tarpeeksi tilava ja pisto tarpeeksi pitkä”. Päätöksessä ilmoitetaan, että Saunasuontie tulee kunnostaa 4 metriä leveäksi ja sähkölinjasta alkaen 60 metrin matkalla. En pysty tutkimaan talviaikaan pystyykö pistotietä edes tekemään laanipaikaksi 60 metrin matkalla, aikaisemmin minulla on ollut käsitys, että jo 40 metrin päässä Kukaskoskentiestä vasemmalla puolella tulisi jyrkähkösti nouseva mäki tien varressa vastaan eli sähköyhtiö joutuisi mahdollisesti huomattavasti tasoittamaan mäkeä tien vasemmalla puolella, varsinkin kun matka mitattaisiin sähkölinjasta eikä Kukaskoskentiestä. En myöskään tiedä, tuleeko ehkä jyrkkä supan rinne vastaan oikealla puolella jo aikaisemmin kuin 60 metrin päässä. Päätöksessä ei edes mainita, tulisiko liittymän päähän normaali Metsätehon ohjeiden mukainen perävaunullisten puunkuljetusajoneuvojen kääntöpaikka.

Olen vastauksessani ilmoittanut yleisellä tasolla, mikäli pistotie rakennettaisiin vastoin tahtoani, että kääntöpaikka tulisi ehdottomasti rakentaa piston päähän. Vastauksessani olen todennut, että Kiesilästä tultaessa tiessä on jonkin matkaa ennen risteystä kaarre, ja kaarteessa saattaa olla lumisena aikana korkea auraslumikinos, joka haittaa näkyvyyttä Saunasuontien risteykseen. Olen vastauksessani todennut myös: ”Jos risteykseen tullaan Kukaskosken suunnasta, niin Harjussa on jyrkähkö mutka. Sen jälkeen tiessä on ensin notko ja sitten tie taas nousee ylemmäksi ennen risteystä, ja lopuksi risteys tulee mäen päältä näkyviin ikäänkuin yllättäen. Eli Kukaskosken suunnalta tullessa tien notkoisuus aiheuttaa näkemäesteitä risteykseen, ja risteuksen näkymä tulee melko viime hetkellä konkreettisenä autoilijalle näkyviin. Vaikka tie onkin suora, niin näiden näkemäesteiden johdosta puunkuljetusautojen pitäisi ehdottomasti mennä lausunnon tarkoitetulle laanipaikalle nokka edellä eikä peruuttaen. Piston perälle tulisi siten ehdottomasti rakentaa kääntöpaikka perävaunullisille puunkuljetusautoille, eli lausunnon ajateltu pisto ei kerta kaikkiaan sovi tähän maastoon.” *Jotta ymmärrettäisiin millainen pisto olisi maastossa, asia olisi varmistettava paikan päällä. Kartasta asia ei selviä riittävästi eikä myöskään valokuvista.*

Metsänhoitoyhdistys ei ole huomannut tien mutkaisuudesta ja korkeuseroista liikenteelle aiheutuvia riskitekijöitä, kun lausunnon antaja puhuu vain suorasta tiestä. Mutta päätöksen kirjoittajalla tämä riskitekijä on ollut vastaukseni johdosta tiedossa, mutta siitä huolimatta hän kirjoittaa päätöksen s. 7 ”Katselmuksella otetuista kuvista on havainnoitavissa, että Saunasuontien risteuksen näkymät Kukaskoskentiehen ovat riittävät sekä liittymää voidaan parantaa - - -”.

Nyt on siis kysymys myös niistä sivullisista henkilöautoilijoista, jotka kaahaavat huomattavan suurella nopeudella Kukaskosken suunnasta kohti risteystä eivätkä pysty notkon ja mäennyppylän johdosta näkemään risteysaluetta ennen kuin viime hetkellä saavuttuaan mäen päälle. Kysymys on sähköyhtiön vastineessa 7.10.2024 kuvan 6 oikealla reunalla näkyvästä jyrkähköstä mäestä. Mäen päälle etelän suunnasta tulevalla autoilijalla ei ole montaa sekuntia jarrutusaikaa, jos autolla on suurempi nopeus, mahdollisista varoitusmerkeistä huolimatta. Sellaisia kuvia ei ole käsittäkseni esitetty aineistossa, joista näkyisi tilanne, jossa Kukaskosken suunnasta tuleva auto on kerrotun notkon pohjalla ja nousee kuvassa 6 näkyvän mäen päälle. Ja vasta siinä vaiheessa Saunasuontien risteys tulee näkyviin. Ja Saunasuontieltä tuleva kuljettajakin joutuisi katsemaan hyvin viistoon

lähes taaksepäin nähdäkseen Kukaskoskelta päin tulevat. Eli lautakunnan päätöksessä jätetään täysin ottamatta huomioon Kukaskosken suunnasta tulevien muiden kuljettajien riskit, jotka johtuvat Kukaskoskentiellä vallitsevista korkeussuhteista. Eivätkä Saunasuontieltä tulevien kuljettajienkaan näkymät ole niin erinomaiset kuin päätöksessä uskotellaan. Eikä perävaunullisen puunkuljetusauton peruuttaminen Kukaskoskentieltä Saunasuontiellekään olisi aivan yksinkertainen asia, kun puuauto tulee aina Kiesilän suunnasta ja Saunasuontie on kovin vinossa kulmassa tiehen nähden. Näihin liikenneturvallisuusongelmiin ei kiinnitetty katselmuksessa minkäänlaista huomiota.

Eli vain nokka edellä ajaminen pistoon olisi liikenneturvallisuuden johdosta mahdollista. Silloin pitää piston perälle tehdä asianmukainen kääntöpaikka. Minulle on kerrottu, että tällaisen perävaunullisen ajoneuvon kääntöpaikan kääntösäde on nykyään 17-18 metriä. Mihin tämä kääntöpaikka yleensä tällä 60 metrin pistolla mahtuu, kun tien vasemmalla laidalla mäki alkaa nousta jyrkähkosti jo 40 metrin päässä? Mäkeä tarvitsisi kaivaa melkoisesti. Tuleeko oikealla puolella supan jyrkkä rinne jo 60 metrissä vastaan? Näitäkään seikkoja ei ole edes tutkittu. *Ei ole lainkaan tutkittu, riittäisivätkö tilan laanipaikat tulevaisuudessa tilan tarpeisiin edes piston kanssa. Edellisessä hakkuussa Kukaskoskentien varrelle tuotu puumäärä oli todistettavasti noin 2.000 m3.*

Lausunnon mukaan korjauskelpoisuuden pitäisi siis olla samaa luokkaa kuin Kukaskoskentie. Kuitenkaan lautakunnan päätöksessä ei mainita mitään 60 metrin pistotien tarkemmasta laadusta muutoin kuin risteyksen osalta. Päätöksessä ei erikseen mainita mitään vaatimastani kääntöpaikasta, kuuluko normaali kääntöpaikka tähän tiehen? Tällaisesta olennaisen tärkeästä asiasta olisi ehdottomasti pitänyt lausua päätöksessä ja perustella erikseen kääntöpaikkaa koskeva ratkaisu. Tuleeko tien pohjalle suodatinkangas ja mursketta, järjestetäänkö veden hallinta, järjestetäänkö pistolle asianmukaiset sivukallistukset, kuka valvoo rakentamista jne? Minua ei siis ole kuultu eikä edes määrätty kuultavaksi sähköyhtiön toimesta laadittavista piirustuksista. On määrätty, että sähköyhtiö laatii piirustukset, mutta minun kuulemisestani ja asemastani ei ole päätöksessä määrätty mitään. Vastauksessaan 7.10.2024 sähköyhtiö tarjosi vain vähäistä murskeen ajoa tien pintaan ja liittymän leventämistä parilla metrillä, eli piston rakentamisessa yhtiö haluaisi päästä mahdollisimman halvalla. Kuitenkin nykyinen Mustilan varstopaikka Kukaskoskentien varrella on tiekunnan ylläpidettävä, talviaurattu kunnollinen sorapohjainen raskaitakin autoja kestävä leveä hiljattain perusparannettu autotie.

Vastustan siis edelleen ehdottomasti piston rakentamista. Päätös tulee kumota jo sillä perustella, ettei minua ole pistotien rakentamisesta edes kuultu asianmukaisesti eikä asiaa ole edes asianmukaisesti tutkittu. Kuten edellä olen todennut, laanipaikkaa tulisi käyttämään myös naapuritilani tilojensa Rno 3:42 ja 3:43 puutavaran osalta ja siten myös kannaltani aivan vieraiden puutavarayhtiöiden puunkuljetusajoneuvot. Kuitenkin vastuu piston kunnossapidosta olisi minulla. Jo tähän mennessä kyseisen rasitetienkin kunnossapidosta on aiheutunut riitatilanteita. En missään tapauksessa tule hyväksymään sitäkään, että sähköyhtiö olisi piirustusten laatijana ja mahdollisesti piirustusten laatimisesta on tarkoitettu määrätä vain risteyksen osalta. Suunnitelmat tulee ehdottomasti laatia etukäteen koko pistotien osalta. Yleensäkin tällaisissa pistoissa tulee käyttää kaikilta osin suunnitelman laatijana sähköyhtiön kustannuksella esimerkiksi Metsätehoa tai muuta puolueetonta kokenutta metsäautoteihin erikoistunutta tahoa, jotta vuosikymmenien ajaksi tarkoitettujen pistotien suunnitelmat olisivat asianmukaiset. Ja työn suorittamiselle pitää järjestää ulkopuolinen valvonta sähköyhtiön kustannuksella, jotta työ tulisi tehtyä kunnolla. Päätöksessä ei ole myöskään määrätty, miten minun pitää menetellä, jos sähköyhtiö ei rakenna kunnollista pistoa.

Esimerkiksi kaikista edellä mainitsemistani asioista tulee määrätä selkeästi päätöksessä. Nyt en edes tiedä, mihin minut on päätöksellä velvoitettu ja minkä lainkohdan perusteella yleensä pistosta on annettu määräys. Päätöksestä täytyy käydä selvästi ilmi, mihin asianomainen on oikeutettu tai velvoitettu erityisesti käsillä olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa kiinteistön omistajan tahdon vastaisesti haetaan oikeutta sijoittaa pistotie kiinteistölle pakkotoimin. Päätöksestä ei ilmene

selkeästi, millaisen rasituksen olen velvollinen sietämään kiinteistölleni sijoitettavan pistotien johdosta ja mihin minut on Mustilan tilan omistajana päätöksessä velvoitettu.

Päätöksestä yleensä ja päätöksen virheellisyyksistä

Minulle toimitettu lautakunnan päätös on kovin vaikealukuinen, koska kahdessa paikassa samoja asioita on toistettu sivukaupalla kahteen kertaan. Eri karttapiirroksia on vaikea seurata, koska läpi käsittelyn samoillemkin karttapiirustuksille on eri paikoissa annettu erilainen numerointi. Tilanne on jatkunut, vaikka olen huomauttanut asiasta. Päätöstä lukiessa on vaikeuksia ymmärtää onko päätökseen kirjoitettua tekstiä ajateltu hakijan esittämänä asiana vai onko kysymyksessä päätöksen kirjoittajan kannanottoa. Kun muutoinkin päätöksessä selostetaan lähinnä hakijan kirjelmien tekstiä ja päätöksen kirjoittaja tuntuu hyväksyvän kaikki sähköyhtiön selitykset sellaisenaan, olen ymmärtänyt, että päätöksen kirjoittaja on samaa mieltä kuin sähköyhtiö. Sen sijaan minun esittämiäni asiassa olennaisen tärkeitäkään kommentteja ei juuri päätöksessä ole siteerattu.

Päätöksessä on kerrottu suorastaan vääriä tietoja. Esimerkiksi kerrotaan, että yhdessä olisi sovittu linjan tietystä kulusta. Näin ei ole tapahtunut, molemmilla tapaamiskerroilla asia jäi mietittäväksi. Eihän kukaan sovi linjan sijoittamista lopullisesti, ennen kuin näkee, miten asia on karttapiirroksen merkitty. Korostin molemmilla kerroilla laadittavan karttapiirroksen merkitystä. Ensimmäisellä kerralla Harjussa pyysin puunostajani kehoituksesta tutkimaan, voisiko laanipaikkaa Harjussa saada vielä jonkin verran *laajennettua* Mustilan tilan puolella. Sähköyhtiö lupasi tutkia vielä toimistolla toivomustani, mutta kun karttapiirros tuli, niin yllättäen laanipaikkaa olikin Harjussa Mustilan tilan puolella *pienennetty yhdellä pylväänvälillä*. Säisän tilakeskuksen kohdalla sovittiin tutkittavaksi, voisiko linjan merkitä kulkemaan Mustilan puolella 10 metrin etäisyydellä tien reunasta. Mitään sitovaa ei sovittu, vaan sovittiin, että katsotaan miten linjan kulku on merkitty karttapiirroksen. Kun karttapiirros tuli, linja olikin *siirretty kulkemaan 20 metrin päähän tien reunasta*, vaikka ei tällaisesta etäisyydestä ollut mitään puhetta. *Säisän puolelle oli sijoitettu vain yksi pylväs, muut Mustilan*. En tietenkään hyväksynyt tällaista karttapiirrosta, mikä ei vastannut edellytyksiäni.

Toisella kerralla katselmuksessa näytin paikan päällä Harjussa sähköyhtiön karttapiirrosta 26.4.2016 ja kerroin, että tätä pienempää laanipaikkaa en edelleenkään hyväksy Harjussa, ja pyysin tutkimaan voisiko tällaisen laanipaikan saada jotenkin järjestettyä minulle Harjuun. Johdon sijoittamista toki keskusteltiin muuallakin, mutta tässäkin tapauksessa sovittiin, että katsotaan miten asia on merkitty karttapiirroksen. Sähköyhtiön puolelta väitettiin katselmuksessa, että maakaapelin rakentaminen olisi tällä paikalla aivan mahdotonta, kun sähköyhtiö pelkää kovasti kaapelin katkaisemista eikä virta tällöin kytkeydy sähköasemalla uudelleen päälle. Jo samana iltana kotona sain kuulla sähköasiantuntijalta, että *tämä katselmuksessa ilmoitettu ehdoton este ei olekaan mikään oikea este*. Sittemmin asian selvittelyn jälkeen ilmeni, että sähköyhtiö luopui minulle ilmoittamastaan ehdottomasta esteestä, eli *minua yritettiin suoranaisesti huijata katselmuksessa*. Kun ilmeni, ettei Harjussa järjestyisi haluamani suuruista laanipaikkaa ja *ilmeni, että maakaapelivaihtoehto olikin edelleen mahdollinen*, niin tietenkään en kelpuuttanut karttapiirroksen mukaista johdon kulkua. Päätöksessä on tässäkin väärä tieto.

Päätöksessä minun on merkitty lähettäneen lukumääräisesti huomattavan määrän vastineita. Suurin osa niistä on kuitenkin vain asian kiirehtimispyyntöjä tai katselmuksen järjestämistä tai sähköyhtiön vastineen kiirehtimistä koskevia tiedusteluja. Hallintolain 23 §:n nojalla asia on käsiteltävä ilman aiheutonta viivästystä. Rakennusvalvonnalla ei ole ollut laillista syytä viivyttää asian käsittelyä yli viiden vuoden ajan luettuna asian palauttamisesta. Asian kiirehtimisiin on ollut perusteltu syy.

Päätöksessä kerrotaan useampaan kertaan väärin, että vaihtoehtoissa 1.1, 1.2 ja 1.3 Mustilan tilalle olisi järjestetty Harjussa pieni laanipaikka aivan Mustilan tilan eteläkärjessä. Ilmoitus laanipaikasta

on väärä. Asia selviää hyvin 17.4.2023 laaditusta karttapiirroksista, joissa on selkeästi merkitty rajan kulku. Olen useaan kertaan vastauksissani kertonut ja kertonut katselmuksessakin, että puunostajani ilmoituksen mukaan aivan tilan etelärajalta ei voi rajan kulun vuoksi varastoida puutavaraa ja seuraavaksi varastoinnin estää tiealueen ylitse Mustilan tilan puolelle vinosti tiealueen poikki kulkevan avolinjan turvaväli. Käsittääkseni edes sähköyhtiö ei ole väittänyt, että Mustilan tilalla voitaisiin varastoida etelärajan vieressä puutavaraa. Päätöksessä kerrotaan väärin s. 6, että linja siirtyisi Säisän tilan puoleiselle osuudelle, ja myös sähköyhtiö vastineessaan 7.10.2024 s. 15 kertoo erehdyttävästi, että ilmalinja siirtyisi viimeisen pylvään verran Säisän kiinteistön puolelle. Todellisuudessa linja kulkisi Metsähallituksen puolella (Rno 3:96) jo olevasta pylvästä vinoittain tiealueen yläpuolella Mustilan tilalle sijoitettavaksi suunniteltuun ensimmäiseen pylväseen. Tällöin ilmajohdon turvavälin vuoksi myöskään aivan Säisän tilan eteläosassa ei voitaisi varastoida puutavaraa. *Ellei Mustilan tilalla voida Harjussa varastoida puutavaraa tai varastopaikka on liian pieni, puutavara jouduttaisiin metsätraktoreilla kuljettamaan metsän kautta kiertäen laajan suppa-alueen itäpuolelta Saunasuontielle ja turvallisuussyistä vielä edelleen Saunasuon vieressä olevan supan jyrkänteen takia metsätraktorilla aina Kukaskoskentie läheisyyteen saakka. Jos taas Harjussa pystyy varastoimaan puutavaraa, niin puun kuljetusmatka laanipaikalle on hyvin lyhyt.*

Metsänhoitoyhdistyksen lausunnossa lukee: ”Tämän hetken linjasuunnitelmassa eteläosaan tilaa jäisi noin 60 m varastopaikka Kukaskoskentie varteen. Siinä kun huomioidaan varoetäisyydet, niin isoa puumäärää siinä ei voi varastoida.” Päätöksen kirjoittaja, joka ei ole metsäammattilainen, on mitannut työhuoneessaan kartasta vaihtoehdon 1.4 etäisyyksiä ja arvioinut, että lausunnon antajan ilmoitus ei voisi pitää paikkansa, kun kartan mukaan välimatka on suurempi, ja tuohon 60 metriin täytyisi sisältyä jo varoetäisyydetkin avolinjaan. Tässäkään ei ole lainkaan otettu huomioon kertomiani puunostajani toteamuksia, että aivan Mustilan tilan eteläkärkeen ei voi puuta varastoida rajan kulun takia ja kun paikka sijaitsee harjun yläosassa, Säisän tilan puolella maasto laskee voimakkaasti ja Mustilan tilan puolella maasto paikoitellen nousee. Mustilan tilan puolella maasto ei ole tien varressa kaikin kohdin varastointikelpoista (vrt sähköyhtiön vastine kuva 1), mistä olen vastauksissani ilmoittanut rakennusvalvonnalle. Lausunnon antajalla on ollut karttapiirros 1.4 käsillä ja hän on ammattimiehenä pystynyt arvioimaan mihin paikkoihin puuta voidaan tien varteen varastoida. On perusteltua katsoa, että lausunnon antajan ilmoittama kelvollisen laanipaikan suuruus on 60 metriä, mistä on vielä vähennettävä varoetäisyydet, pitää paikkansa. Selvitysvelvollisuus asiassa on rakennusvalvonnalla, mutta ilmeisesti lisäselvityksiä ei ole hankittu.

Edelleen päätöksessä lukee useassa kohdin, että hakija on 9.11.2022 kertonut Mustilan tilan Harjun lastauspaikan olevan riittävä, jos kaksi pylvästä sijoitetaan Säisän puolelle, ja vaihtoehdossa 1.4 kaksi pylvästä on Säisän puolella. Päätöksessä väitetään perusteettomasti, että vaatimukseni olisivat sittemmin muuttuneet. Päätöksen kirjoittaja on kirjoittanut tämän puolittomuuden vastoin parempaa tietoaan. Jo edellisellä hallinto-oikeuskierroksella olen vaatinut, että Mustilan tilan laanipaikan pituus Harjussa tulee olla vähintään sähköyhtiön karttapiirroksen 26.4.2016 mukainen. Kun sähköyhtiön edustaja soitti minulle marraskuun 2022 alussa ja sovittiin käsivaraisen piirroksen ja kirjallisen selostuksen laatimisesta, hänelle kerrottiin, että ”kahdella pylvällä” tarkoitan sellaisia pylväsvälejä ja sellaista johdon sijoitusta kuin on ollut sähköyhtiön karttapiirroksessa 26.4.2016. Sähköyhtiön toimihenkilö on oikein ymmärtänyt tarkoitukseni laatiessaan kohta sen jälkeen karttapiirroksiset vaihtoehdot 3 ja 4, 23.11.2022, joissa ensimmäinen pylväkset on Mustilan tilan puolella vasta ilmeisesti tien vieressä olevan rajamerkin kohdalla (rajan suunta muuttuu). Vastineessani 14.2.2023 olen vielä täsmentänyt, että tarkoitan kahden pylvään matkalla pylväiden sijoittamista siten, että linja tulee Mustilan tilan puolelle sillä tavalla kuin on tullut karttapiirroksessa 26.4.2016. Katselmuksessa 27.4.2023 vielä esitin rakennusvalvonnalle karttapiirroksen 26.4.2016 ja ilmoitin tämän olevan Harjussa laanipaikan pituuden minimivaatimus. Karttapiirroksessa vaihtoehdossa 1.4 Säisän puolella olevat pylvääkset ovat aivan poikkeuksellisesti vain ehkä 25 metrin etäisyydellä toisistaan. Siinä ”kahden pylvään väli” on poikkeuksellisen lyhyt, kun taas piirroksessa 26.4.2016 ”kahden pylvään väli” on matkana selvästi yli 100 metriä.

Pöytäkirjassa oleva merkintä on omituinen, koska sanonnan ”kaksi pylväänväliä” tarkoitus on ollut koko ajan kaikkien tiedossa. Pöytäkirjaan on vielä merkitty s.7, että olisin kirjeessäni 9.11.2022 ehdottanut muuntajan sijoittamista Säisän tilan puolelle, mutta näin en ole tuolloin tehnyt. Säisän puolelle muuntajaa vaadittiin vasta katselmuksen yhteydessä siinä tapauksessa, että Saunasuontien ja tilojen pohjoisrajojen välille rakennettaisiin maakaapeli Kukaskoskentien tiealueen sisäpuolelle tiealueen länsilaitaan. Paikan päällä sähköyhtiön edustaja ilmoitti, että jos maakaapeli rakennettaisiin tällä tavalla, muuntajan siirtoon Säisän puolelle ei olisi estettä.

Päätöksen s.7 alhaalla kerrotaan, että ”Vaihtoehdossa 1.2. Mustilan tilalle jää Kukaskoskentien varteen lastauspaikka, kun sähköjohto siirretään kauemmaksi tiealueen reunasta (20 metriä). Mustilan tilan omistaja vastustaa johdon siirtämistä kauemmaksi 20 metriä tiestä. Vaihtoehdossa puustoa joudutaan poistamaan laajemmalla alueelta sekä lisäksi metsän puolelta tehtävää kuormauksen järjestelyä haittaa siirretty sähkölinja.”

Päätöksen laatija on kirjoittanut vaihtoehdon 1.2 aivan väärin. Hän ehkä sekoittaa nyt vaihtoehdon 1.2 ja vaihtoehdon 2017 Katselmus keskenään. Jälkimmäisessä linja oli merkitty kulkemaan 20 metrin etäisyydellä tiealueesta. Kuten katselmusmuistiossakin 2.5.2023 lukee, katselmuksessa todettiin yksimielisesti syvemmälle metsään menevä vaihtoehto hylätyksi. Tosin sähköyhtiön edustaja vaatii vastineessaan 7.10.2024 s. 17 tätäkin sähköyhtiönkin jo hylkäämää vaihtoehtoa 2017 VE Katselmus jälleen toteutettavaksi. Mustilan tilan omistaja on koko ajan vastustanut vaihtoehtoa 1.2 eikä siis ole suostunut sähkölinjan siirtoon kauemmaksi tiestä, puhumattakaan, että suostuisi puiden poistamiseen. Katselmuksen aikana Mustilan tilan omistaja kysyi sähköyhtiön edustajalta, miksi yleensä on piirretty tiestä kauempana oleva vaihtoehto 1.2, jossa kaikki pylväät ja laitteet ovat syvemmällä Mustilan tilan metsässä, ja vastaus oli ”se nyt vain piirrettiin noin”.

Päätöksessä kerrotaan s. 9, että tilallani nykyisin olevalla pohjoisella lastauspaikalla sijaitsee vielä yksi pylväs, josta ehdottamani maakaapeli alkaisi. Kuten olen vastauksessani 7.11.2024 tilani pohjoisen laanipaikan osalta todennut, kyseinen pylväs sijaitsee Tornatorin omistaman tilan Rno 3:117 puolella, ei siis minun puolellani, ja pylväs on jo valmiiksi rakennettu.

Samalla sivulla kerrotaan myös: ”Mustilan tilan omistaja on vastineessaan esittänyt lisäksi, että maakaapelivaihtoehto kulkisi Säisän tilan puolella.” Tällaista en ole esittänyt, päin vastoin olen useassa kohdassa todennut, että kuten Hallberg ym kirjassa (2020 painos s. 1042) todetaan, että lain mukaan johdot on sijoitettava ensi sijaisesti yleisiin tarkoituksiin jo lunastetuille alueille kuten tiealueelle, jos tämä on mahdollista. Olen vaatinut, että maakaapelit sijoitettaisiin tiealueen sisäpuolelle, tilanteen mukaan joko Säisän puoleiseen tiealueen reunaan tai Mustilan puoleiseen tiealueen reunaan. Olen huomauttanut, että sähköyhtiön laatimien karttapiirrosten mukaan *vaikuttaisi* siltä, että maakaapeli on mahdollisesti pyritty sijoittamaan Mustilan tilan puolelle.

Edellä olen jo kertonut, että päätöksen kirjoittaja on tietoisesti pannut päätöksessä minun sanomakseni sellaista mitä en ole sanonut. On kerrottu Saunasuontien olevan tilani kohdalla 350 metriä pitkä, mikä sinänsä pitää paikkansa. Päätöksen mukaan olen kertonut, että Saunasuontietä pitkin on ajettu puunkuljetusautolla, ”joten se ei ole sillä tavalla vaarallinen supan läheisyydestä huolimatta”. Oikeasti olen todennut, että Saunasuontietä on aikoinaan pienemmällä puunkuljetusajoneuvolla ajettu, mutta olen samalla kertonut, että jo yli 10 vuotta sitten puunostajani nimenomaan ilmoitti, että nykyaikaisilla isoilla perävaunullisilla puunkuljetusautoilla ei saa ajaa jyrkän supan reunaman lähellä kulkevaa Saunasuontietä supan ohitse, koska nykyaikaisilla puunkuljetusautoilla ajo pengertietä jyrkän supan vierestä on kuljetushenkilöstön turvallisuuden suhteen vaarallista. Päätöksessä on siis annettu täysin väärä kuva siitä, mitä olen asiasta kertonut.

Edellä olen myös todennut, että päätöksen kirjoittaja on siteerannut Ekroos – Majamaa kirjasta vain kohdan ”Kiinteistön omistaja on lähtökohtaisesti velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä

palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemalleen alueelle”, mutta jättää kertomatta olennaisen tärkeän rajauksen, mihin tapauksiin velvollisuus sallia johdon sijoittaminen rajoittuu.

Päätöksessä kerrotaan s. 15, että tässä päätöksessä on otettu huomioon Säisän tilan omistajan 15.5.2016 allekirjoittama sijoitussopimus, jossa Kokkoset ovat suostuneet saman avolinjan sijoittamiseen Kukaskoskella heidän kesämökkkitontilleen. Linja on jo rakennettu valmiiksi Kokkosten kesämökkkitontilla Rno 1:104. Päätöksen mukaan ”ei ole kohtuullista ja tasapuolista, että myös tilakeskuksen osalta sama maanomistaja ottaisi koko ilmalinjan maalleen ja pihapiirin läpi”. Katselmuksessa sähköyhtiön suunnittelija selitti minulle, että juuri sen takia sähköyhtiö on sijoittanut *ehdotuksensa VE 1.1 ja VE 1.2 kaikilta osin minun tilani puolelle ja ehdotuksensa VE 1.3 huomattavilta osin minun tilani puolelle*, koska XXt ovat jo suostuneet antamaan luvan 200 metrin johdon sijoittamiseen kesämökkkitonttinsa laidalle. Eli siis *sähköyhtiö perustelee sitä, että se on piirtänyt ensisijaisiin ehdotuksiinsa Mustilan tilan kohdalla kaikki sähköpylväät ja kaikki sähkölaitteet koko 600 metrin matkalla Mustilan puolelle tietä sillä seikalla, että XXt ovat sallineet muualla sijaitsevalla kesämökkkitilalla sähkölinjan sijoittamisen 200 metrin matkalla XXn kesämökkkitilan laitaan, sekä perustelee asiaa lisäksi maanomistajien tasapuolisuudella.*

Kesämökkkitila sijaitsee noin 3,7 kilometrin päässä Säisän tilakeskuksesta etelän suuntaan. Kartan mukaan kysymyksessä on huomattavan suuri noin 4,4 hehtaarin kesämökkkitila, joka sijaitsee molemmin puolin Kukaskoskentietä. XXt ovat voineet vuonna 2016 sopia sähköyhtiön kanssa kesämökkkitilansa kohdalla kulkevan linjan sijoittamisen osalta siitä, kummalle puolelle tietä linja sijoitetaan vai siirtyykö se puolivälissä tonttia tien puolelta toiselle. Nyt ei ole kysymys edes pienestä kesämökkkitontista, jonka sähkölinja pilaisi. Jommalta kummalta puolelta tietä avolinjan oli kuljettava. Kun tämä tila sijaitsee lähes 4 kilometrin päässä nyt kysymyksessä olevista Mustilan ja Säisän tiloista, XXn muualla sijaitsevan kesämökkkitilan kohdalla kulkevan sähköjohdon sijoittamista ja nyt puheena olevaa Mustilan ja Säisän tilojen sähköjohdon sijoittamista koskevia asioita ei voida lain mukaan mitenkään yhdistää toisiinsa. Nyt käsillä oleva johdon sijoittaminen tulee käsitellä omana Mustilan ja Säisän kiinteistöjä koskevana asiana. Linjan sijoittamisen osalta tulee nyt valita sekä Mustilan että Säisän tilojen osalta vähiten maanomistajille haittaa tuottava vaihtoehto. *Sähköyhtiö on pyrkinyt sijoittamaan ilmajohtoa jopa pelkästään minun tilani puolelle lainvastaisilla perusteilla.* Lautakunta on virheellisesti päätöksessään ilmoittanut ottavansa sijoitussopimuksen 15.5.2016 tämän asian yhteydessä huomioon. Kun sähköyhtiö pitää kovin tärkeänä sitä, että Kokkosia hyvitetään erikseen kesämökkkitilan 200 metrin ilmalinjasta, niin sähköyhtiön olisi nyt aiheellista rakentaa ”hyvitykseksi” 600 metrin maakaapeli Mustilan ja Säisän tilojen kohdalle. Silloin Kokkoset saisivat sähköyhtiön haluaman hyvityksen sillä tavalla, että tien molemmin puolin kaikki ongelmat poistuisivat. Säisän tilallakin säilyisi nykyinen hyvä laanipaikka Harjussa, Säisän tilalla säilyisi perinteinen hyvä laanipaikka talouskeskuksen pohjoispuolella, eikä Säisälle annettaisi nyt suunniteltua kelvotonta uutta laanipaikkaa Säisän tilan pohjoisrajalla, eikä Säisän tarvitsisi varastoida puutavaraa pihapiiriinsä ja sallia puunkuljetusautojen kulkua pihansa kautta ja katsella pihapiirissä rumaa sähkölinjaa.

Suunnitelluista pylväiden paikoista todetaan Mustilan tilan osalta, että pylvään paikat on merkitty karttaan erikseen ja maastoon kepeillä. Konkreettisen kokemuksen mukaan, kun sähköyhtiö rakensi samaa sähkölinjaa naapuristossa muutama vuosi sitten, pylväitä ei rakennettukaan niihin paikkoihin missä merkkikepit sijaitsivat. Oikeasti pylväät sijoitettiin jopa monen metrin päähän kepeistä, toisinaan jopa huomattavasti edemmäksi tien reunasta. Eli ennalta asetetut merkkikepit olivat vain jonkinlaisia suosituksia. Nytkään päätöksessä ei ole erikseen varmistettu, että pylvään paikat ovat sitovia. Maakaapelivaihtoehdossa tällaisia ongelmia ei tule.

Asian oikeudenmukaisesta käsittelystä

Tässä asiassa suureksi ongelmaksi on osoittautunut Mikkelin kaupungin ja sähköyhtiön erittäin

tiivis yhteistyö. Lehtitietojen mukaan Mikkelin kaupunki on kuntaliitosten johdosta Suur-Savon Sähkö Oy:n suurin ”yksityinen” osakkeenomistaja. Vaikka tätä asiaa oli jo kerran käsitelty hallinto-oikeudessa, asian käsittely rakennusvalvonnassa on kestänyt asian palauttamisen jälkeenkin yli viiden vuoden ajan. Eli käsittelyaikakin on ollut huomattavassa määrin hallintolain vastainen. Kun asia palautettiin 19.8.2019, katselmuskin suoritettiin vasta huhtikuussa 2023. Tosin katselmus oli tarkoitus suorittaa jo pari kuukautta aikaisemmin suurimpien lumien aikana, mutta pyysin katselmuksen siirtämistä lumettomaan aikaan. Minua maallikkona katselmuksen toimittamista häiritsi huomattavasti se, ettei rakennusvalvonta suostunut vaatimaan sähköyhtiöltä kirjallista vastausta ennen katselmusta, jotta olisin saanut etukäteen valmistautua katselmuksessa sähköyhtiön taholta tulleeseen teknisten asioiden vyöryyn. *Katselmuksen yhteydessä asiassa pidettiin ikään kuin suullinen käsittely.* Toki katselmuksen jälkeen pyynnöstäni sähköyhtiö antoi myöhemmin erittäin tarpeellisen ”Selvitys teknisestä toteuttamisesta” otsikoidun asiakirjan, jossa yhtiö ilmoitti, että maakaapelin rakentamisen esteenä ei olekaan se, että verkkoyhtiö pelkää ulkopuolisen hajottavan maakaapelin. Minun olisi kuulunut saada heti tietooni rakennusvalvonnan 12.5.2023 tekemät kysymykset sähköyhtiölle eikä vasta päätöksen liitteenä 13.1.2025.

Kyseisestä Valjakan kirjeestä 12.5.2023 sähköyhtiölle selviää myös, että rakennusvalvonta ja sähköyhtiö ovat tiiviissä yhteistyössä lausuntojen hankkimisessa. Kirjeessä Valjakka kirjoittaa: ”Lisäksi voisitte toimittaa lausunnon esimerkiksi metsäkeskuksesta pistomaisesta laanipaikasta.” Edelleen toisessa 13.1.2025 minun tiedoksi saamassa sähköyhtiön toimihenkilön kirjeessä Valjakalle 18.4.2023 lukee: ”Alustavasti kysyin Metsänhoitoyhdistykseltä varastointihaitan arvioinnista. Se on mahdollista tehdä toukokuun alkupuolella. Sovimme Metsänhoitoyhdistyksen kanssa, että tilaus tehdään katselmuksen jälkeen, jos ja kun katselmuksessa on päätetty sen tarpeellisuudesta”. Katselmuksessa 27.4.2023 ei lausunnon hankkimisesta kerrottu mitään eikä katselmukspäätökirjassa ole siitä merkintää.

Siten sähköyhtiö on päässyt ohjaamaan lausunnon antajaa ottamaan kantaa vain yhden, sähköyhtiön itse haluaman linjavaihtoehdon karttapiirroksen lähtökohdista ja sähköyhtiön haluamasta pistosta.

Sitä vastoin minulle sähköyhtiön vastapuolena ei rakennusvalvonnan toimesta kerrottu mitään lausunnon hankkimisesta eikä myöskään lausunnon antaja ottanut minuun missään vaiheessa yhteyttä. Minut syrjäytettiin siis kokonaan lausunnon hankkimisessa. Sain valmiin lausunnon tiedokseni heinäkuussa 2023.

Kiinnitän huomiota myös siihen, että katselmusmuistio 2.5.2023 on jaettu lautakunnalle, mutta minun kommenttini muistioon, ”Kommentteja ja selvennyksiä muistioon 2.5.2023”, jonka olen lähettänyt 23.5.2023 rakennusvalvontaan, on jätetty jakamatta lautakunnalle. En pidä tätä asianmukaisena. Erittäin merkillistä on, että vaikka minulta pyydettiin vastinetta sähköyhtiön hakemuksen täydennyksestä 5.12.2022 jo tammikuussa 2023 ja annoin vastineeni 14.2.2023. niin sähköyhtiöltä pyydettiin varsinaista vastinetta niin myöhään, että sähköyhtiö antoi vastineensa hakemukseensa vasta 7.10.2024 eli yli viiden vuoden kuluttua siitä kun hallinto-oikeus teki palautuspäätöksen 19.8.2019.

Jo aivan alusta alkaen sähköyhtiön ja Mikkelin kaupungin saumaton yhteistyö on tullut esille. Kun kesällä 2016 keskustelimme sähköyhtiön edustajien kanssa linjan sijainnista, kerroin sähköyhtiön edustajalle miten Itä-Suomen hallinto-oikeus on ”mallipäätöksissään” ratkaissut näitä asioita. Sähköyhtiön edustaja tuumasi siihen: ”Ellei maanomistaja hyväksy suunnitelmiamme, saamme kyllä kolmessa kuukaudessa kuntien rakennusvalvonnoista haluamamme luvat”. Kun tässä asiassa ensimmäisellä kerralla ilmoitettiin pidettävän katselmus, paikan päällä ilmeni, ettei se ollutkaan katselmus. Minulle kerrottiin tilaisuudessa, että vastineeni pitää lähettää hyvin nopeasti, kun jo seuraavalla viikolla olisi lautakunnan kokous. Toimitin myös rakennusvalvonnalle Itä-Suomen hallinto-oikeuden johtojen sijoittamista koskevia ”mallipäätöksiä” tuloksetta.

Muutoinkin sähköyhtiön ja kaupungin läheinen yhteys on koko käsittelyn ajan tullut hyvin esille. Olen lukuisia kertoja kirjallisesti ja katselmuksen yhteydessä myös suullisesti huomauttanut rakennusvalvonnalle, että runsaasti hallinto-oikeuden ohjeistuksessaan kertomia selvityksiä on vielä toimittamatta. Kun sähköyhtiö on esimerkiksi kirjallisessa vastauksessaan 7.10.2024 kieltäytynyt tekemästä esittämiini johtovaihtoehtoihin piirustuksia, myöskään rakennusvalvonta ei ole vaatinut tekemään piirustuksia. Onkohan ajatuksena, että kun vaihtoehtoista ei ole piirustuksia, niitä vaihtoehtoja hallinto-oikeus ei voi ainakaan määrätä toteutettavaksi? Nyt lautakunta on jopa jättänyt osan vaihtoehtoistani tutkimatta, vaikka olin saanut sähköyhtiön vastineenkin tiedokseni vasta 10.10.2024. Olen pystynyt vasta vastineessa annettujen tietojen perusteella tekemään viimeiset johtopäätökseni maakaapelin sijainnin suhteen. Kuitenkin prosessinjohto esimerkiksi vastineen pyytämisen osalta on koko ajan ollut nimenomaan rakennusvalvonnalla.

Päätöksessä lähinnä toistetaan sähköyhtiön esittämiä perusteluja ja ilmeisesti hyväksytään kaikki mitä sähköyhtiö on esittänyt. Minun näkemyksiäni ei juuri selostella tai niistä on vain maininta tai hyvin lyhyt selostus. Päätöksessä on selviä virheellisiä tietoja ja puolitotuksia minun vahingokseni.

Katsonkin että en ole saanut oikeudenmukaista käsittelyä tässä asiassa. Ongelmana lienee juurikin se, että sähköyhtiöt ovat osakkeenomistajille erittäin hyvin tuloja tuottavia liikeyrityksiä. Ja Etelä-Savossakin juuri kunnat ovat sähköyhtiöiden suuria osakkeenomistajia ja samalla ovat suuria voitonsaajia. Valitettavasti kunnan viranomaisen on säädetty määräämään johtojen sijoituksista ja sähköyhtiöiden ja kuntien intressit ovat vahvasti saman suuntaisia. Hallintolain 6 § asettaa kunnalliselle viranomaiselle suuria vaatimuksia puolueettomuudesta ja toimivallan käyttämisestä yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin ym. **Mielestäni Mikkelin kaupungin viranomaisten menettely tässä asiassa, aivan käsittelyn tahallisesta viivyttämisestäkin alkaen, ei täytä oikeudenmukaisen käsittelyn eikä hallintolain 6 §:n vaatimuksia.**

Pyydän, että mikäli mahdollista Itä-Suomen hallinto-oikeus ratkaisisi tämän jo tammikuusta 2017 vireillä olleen asian lopullisesti vaatimallani tavalla, pitäen tarvittaessa katselmuksen paikalla. Mielestäni Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisujen ja oikeuskirjallisuuden periaatteiden mukaan tämä asia voitaisiin ratkaista minulle myönteisesti tälläkin aineistolla. Kun pyytämiäni ja hallinto-oikeuden ohjeistamia selvityksiä kaikilta osin ei ole sähköyhtiön taholta haluttu esittää, asia tulee ratkaista puutteellisilta osin sähköyhtiön vahingoksi. Yleisen käsityksen mukaan maakaapelista ei juuri aiheudu minkäänlaisia haittoja maanomistajille, joten jos valitaan maakaapelivaihtoehto, haittoista ei tarvinnekaan enempiä selvityksiä. Silloin ei tarvitse lausua myöskään pistotien rakentamisesta, kun pistotie ei ole tarpeen. Tässä tapauksessa tosin ainoa koko tilojen 600 metrin mittainen dokumentoitu maakaapelivaihtoehto on alunperin sähköyhtiön itsensä esittämä itäpuolinen maakaapeli Kukaskoskentielle, vaihtoehto 2017 ja 2022 VE 2. Sekin kelpaa hyvin minulle, kunhan vaihtoehdon sijaintia täsmennetään sanallisesti siten, että johto kulkee Kukaskoskentien tiealueen sisällä, tien itälaidassa. Puistomuuntaja ei voi liikenneturvallisuuden ja sähköturvallisuuden vuoksi sijaita välittömästi liittymän vieressä Saunasuontien pohjoispuolella, vieläpä laanipaikalla. Puistomuuntajan pyydän siirtämään Saunasuontien eteläpuolelle Mustilan tilan alueelle samoista syistä kuin sähköyhtiö on itse siirtänyt vaihtoehdossa 1.4 muuntajan Saunasuontien eteläpuolelle. Maakaapelivaihtoehtoissa 2022 VE 3 ja 2022 VE 4 muuntaja on myös sijoitettu Saunasuontien eteläpuolelle.

Pyydän vielä, että hallinto-oikeus velvoittaisi sähköyhtiön maksamaan minulle korvaukseksi oikeudenkäyntikuluista hallinto-oikeudessa 800 euroa laillisine korkoineen.

Helsingissä 7.2.2025

ZZ

